

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- * Neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 2190/97, annettu 30 päivänä lokakuuta 1997, Euroopan yhteisöille suoritettavaan veroon sovellettavien edellytysten ja menettelyn vahvistamisesta annetun asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 260/68 muuttamisesta 1
- * Neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 2191/97, annettu 30 päivänä lokakuuta 1997, niiden Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmien määräämisestä, joihin sovelletaan yhteisöjen erioikeuksista ja vapautuksista tehdyn pöytäkirjan 12 artiklan, 13 artiklan toisen kohdan ja 14 artiklan määräyksiä, annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EHTY, ETY) N:o 549/69 muuttamisesta 3
- * Neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 2192/97, annettu 30 päivänä lokakuuta 1997, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen muuttamisesta 5
- * Komission asetus (EY) N:o 2193/97, annettu 3 päivänä marraskuuta 1997, Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien alusten grönlanninpallaksen kalastuksen lopettamisesta 6
- * Komission asetus (EY) N:o 2194/97, annettu 3 päivänä marraskuuta 1997, Belgian lipun alla purjehtivien alusten kielikampelan kalastuksen lopettamisesta 7
- * Komission asetus (EY) N:o 2195/97, annettu 3 päivänä marraskuuta 1997, Saksan lipun alla purjehtivien alusten sillinkalastuksen lopettamisesta 8
- Komission asetus (EY) N:o 2196/97, annettu 4 päivänä marraskuuta 1997, sokerialan varastointikustannusten korvausmäärään sovellettavan maatalouden muuntokurssin vahvistamisesta lokakuuksi 1997 9
- Komission asetus (EY) N:o 2197/97, annettu 4 päivänä marraskuuta 1997, tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 11

Komission asetus (EY) N:o 2198/97, annettu 4 päivänä marraskuuta 1997, tiettyjen sokerialan tuotteiden edustavien hintojen ja tuonnissa sovellettavien lisätullien muuttamisesta	13
Tiedotus Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kalastussuhteita koskevan sopimuksen ja Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kauppasuhteita koskevassa sopimuksessa määrättyjen väliaikaisten yhteisyritysten ja yhteisyritysten edellytyksiä koskevan pöytäkirjan voimaantulopäivämäärästä	15

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

97/743/EY, Euratom:

- * **Neuvoston päätös, tehty 27 päivänä lokakuuta 1997, talous ja sosiaalikomitean jäsenen nimeämisestä** 16

Komissio

97/744/EY:

- * **Komission päätös, tehty 21 päivänä lokakuuta 1997, perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti Italian satamalainsäädännön työoikeudellisista säännöksistä ⁽¹⁾** 17

97/745/EY:

- * **Komission päätös, tehty 21 päivänä lokakuuta 1997, EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti luotsausmaksuista Genovan satamassa ⁽¹⁾** 27

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EHTY, EY, EURATOM) N:o 2190/97,

annettu 30 päivänä lokakuuta 1997,

Euroopan yhteisöille suoritettavaan veroon sovellettavien edellytysten ja menettelyn vahvistamisesta annetun asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 260/68 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan ensimmäisen kohdan,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 13 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

on tarpeen muuttaa asetusta (ETY, Euratom, EHTY) N:o 260/68 ⁽⁴⁾, jotta seuraavat asetukset otettaisiin huomioon:

— Euroopan yhteisöjen tilapäiseen henkilöstöön kuuluvien henkilöiden palvelussuhteen päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettu neuvoston asetus (Euratom, EHTY, ETY) N:o 2274/87 ⁽⁵⁾.

— Euroopan yhteisöjen virkamiesten virkasuhteiden lopullista päättymistä koskevista väliaikaisista erityisistä toimenpiteistä 21 päivänä kesäkuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1857/89 ⁽⁶⁾,

— Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisen vuoksi toteuttavista Euroopan yhteisöjen virkamiesten virkasuhteiden lopullista päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 17 päivänä marraskuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2688/95 ⁽⁷⁾,

— Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisen vuoksi toteuttavista Euroopan yhteisöjen tilapäiseen henkilöstöön kuuluvien henkilöiden palvelussuhteen päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 17 päivänä marraskuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2689/95 ⁽⁸⁾,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Lisätään asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 260/68 2 artiklaan kahdestoista, kolmastoista, neljästoista ja viidestoista luetelmakohta seuraavasti:

— henkilöt, jotka saavat asetuksen (Euratom, EHTY, ETY) N:o 2274/87 ⁽¹⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan,

— henkilöt, jotka saavat asetuksen (ETY) N:o 1857/89 ⁽²⁾ 3 artiklassa tarkoitetun erorahan,

— henkilöt, jotka saavat asetuksen (EY, Euratom, EHTY) N:o 2688/95 ⁽³⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan,

— henkilöt, jotka saavat asetuksen (EY, Euratom, EHTY) N:o 2689/95 ⁽⁴⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 31.7.1987, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2168/89 (EYVL L 208, 20.7.1989, s. 4).

⁽²⁾ EYVL L 181, 28.6.1989, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 4.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan jokaisen lisätyn luetelmakohdan osalta kunkin 1 artiklassa tarkoitetun asetuksen voimaantulopäivästä.

⁽⁸⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 4

⁽¹⁾ EYVL C 85, 17.3.1997, s. 175

⁽²⁾ Lausunto annettu 11. marraskuuta 1996.

⁽³⁾ Lausunto annettu 12. joulukuuta 1996.

⁽⁴⁾ EYVL L 56, 4.3.1968, s. 8, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EHTY, EY, Euratom) N:o 3162/94 (EYVL L 335, 23.12.1994, s. 5).

⁽⁵⁾ EYVL L 209, 31.7.1987, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2168/89 (EYVL L 208, 20.7.1989, s. 4).

⁽⁶⁾ EYVL L 181, 28.6.1989, s. 2

⁽⁷⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 1

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 30 päivänä lokakuuta 1997.

Neuvoston puolesta

F. BODEN

Puheenjohtaja

NEUVOSTON ASETUS (EHTY, EY, EURATOM) N:o 2191/97,

annettu 30 päivänä lokakuuta 1997,

niiden Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmien määräämisestä, joihin sovelletaan yhteisöjen erioikeuksista ja vapautuksista tehdyn pöytäkirjan 12 artiklan, 13 artiklan toisen kohdan ja 14 artiklan määräyksiä, annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EHTY, EY) N:o 549/69 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan ensimmäisen kohdan,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapautuksista tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 16 ja 22 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

on tarpeen muuttaa asetusta (Euratom, EHTY, EY) N:o 549/69 ⁽⁴⁾, jotta seuraavat asetukset otettaisiin huomioon:

— Euroopan yhteisöjen tilapäiseen henkilöstöön kuuluvien henkilöiden palvelussuhteen päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettu neuvoston asetus (Euratom, EHTY, EY) N:o 2274/87 ⁽⁵⁾,

— Euroopan yhteisöjen virkamiesten virkasuhteiden lopullista päättymistä koskevista väliaikaisista erityisistä toimenpiteistä 21 päivänä kesäkuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1857/89 ⁽⁶⁾,

— Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisen vuoksi toteuttavista Euroopan yhteisöjen virkamiesten virkasuhteiden lopullista päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 17 päivänä marraskuuta 1995 annettu

neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2688/95 ⁽⁷⁾,

— Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisen vuoksi toteuttavista Euroopan yhteisöjen tilapäiseen henkilöstöön kuuluvien henkilöiden palvelussuhteen päättymistä koskevista erityisistä toimenpiteistä 17 päivänä marraskuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2689/95 ⁽⁸⁾

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Lisätään asetuksen (Euratom, EHTY, EY) N:o 549/69 2 artiklaan seuraavat alakohdat:

"l) henkilöt, jotka saavat asetuksen (Euratom, EHTY, EY) N:o 2274/87 ⁽⁹⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan,

m) henkilöt, jotka saavat asetuksen (ETY) N:o 1857/89 ⁽¹⁰⁾ 3 artiklassa tarkoitetun erorahan,

n) henkilöt, jotka saavat asetuksen (EY, Euratom, EHTY) N:o 2688/95 ⁽¹¹⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan,

o) henkilöt, jotka saavat asetuksen (EY, Euratom, EHTY) N:o 2689/95 ⁽¹²⁾ 4 artiklassa tarkoitetun erorahan.

⁽⁹⁾ EYVL L 209, 31.7.1987, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2168/89 (EYVL L 208, 20.7.1989, s. 4).

⁽¹⁰⁾ EYVL L 181, 28.6.1989, s. 2.

⁽¹¹⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 1.

⁽¹²⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 4."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan jokaisen lisätyn alakohdan osalta kunkin 1 artiklassa tarkoitetun asetuksen voimaantulopäivästä.

⁽⁷⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 1

⁽⁸⁾ EYVL L 280, 23.11.1995, s. 4

⁽¹⁾ EYVL C 85, 17.3.1997, s. 175

⁽²⁾ Lausunto annettu 11 päivänä marraskuuta 1996.

⁽³⁾ Lausunto annettu 12 päivänä joulukuuta 1996.

⁽⁴⁾ EYVL L 74, 27.3.1969, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EHTY, EY, Euratom) N:o 3163/94 (EYVL L 335, 23.12.1994, s. 6).

⁽⁵⁾ EYVL L 209, 31.7.1987, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2168/89 (EYVL L 208, 20.7.1989, s. 4).

⁽⁶⁾ EYVL L 181, 28.6.1989, s. 2

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 30 päivänä lokakuuta 1997.

Neuvoston puolesta

F. BODEN

Puheenjohtaja

**NEUVOSTON ASETUS (EHTY, EY, EURATOM) N:o 2192/97,
annettu 30 päivänä lokakuuta 1997,
Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen muuttami-
sesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 24 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen, joka on tehty henkilöstösääntökomitean annettua lausuntonsa⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon yhteisön tuomioistuimen lausunnon⁽³⁾,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon⁽⁴⁾,

sekä katsoo, että

asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68⁽⁵⁾ liitteessä II olevassa 1 artiklassa vahvistetaan henkilöstökomitean varsinaisten jäsenten ja mahdollisten varajäsenten toimikauden pituus,

olisi muutettava tämän tällä hetkellä enintään kaksi vuotta kestävä toimikauden pituudeksi enintään kolme vuotta, jotta henkilöstön edustajien toimikauden pituus voitaisiin määrittellä väljemmin, ja

olisi kuitenkin säilytettävä ennallaan henkilöstökomitean jäsenten ja varajäsenten toimikauden vähimmäispituus,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 1 jakson 1 artiklan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Henkilöstökomitea muodostuu varsinaisista jäsenistä ja tarvittaessa varajäsenistä, joiden toimikausi on kolme vuotta. Toimielin voi kuitenkin vahvistaa toimikauden lyhyemmäksi, mutta sen on oltava vähintään yksi vuosi. Kaikilla toimielimen virkamiehillä on äänioikeus ja he ovat vaalikelpoisia.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 30 päivänä lokakuuta 1997.

Neuvoston puolesta

F. BODEN

Puheenjohtaja

⁽¹⁾ EYVL C 160, 27.5.1997, s. 8

⁽²⁾ EYVL C 286, 22.9.1997, s. 30

⁽³⁾ Lausunto annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997.

⁽⁴⁾ Lausunto annettu 15 toukokuuta 1997.

⁽⁵⁾ EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (Euratom, EHTY, EY) N:o 2485/96 (EYVL L 338, 28.12.1996, s. 1).

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2193/97,**annettu 3 päivänä marraskuuta 1997,****Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien alusten grönlanninpallaksen kalastuksen lopettamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 686/97⁽²⁾, ja erityisesti sen 21 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

yhteisön pyyntikiintiöiden jakamisesta Grönlannin vesillä vuodeksi 1997 20 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 395/97⁽³⁾ säädetään grönlanninpallaskiintiöistä vuodeksi 1997,

kiintiöiden alaisten kalakantojen saaliiden määrällisistä rajoituksista annettujen säännösten noudattamisen turvaamiseksi komission on tarpeen vahvistaa päivämäärä, johon mennessä jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten katsotaan täyttäneen kiintiönsä, ja

komissiolle toimitettujen tietojen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjen alusten grönlanninpallassaaliit ICES-alueiden V ja XIV vesillä (Grönlannin vesialueet) ovat täyttäneet vuodeksi 1997 myönnetyn kiintiön;

Yhdistynyt kuningaskunta on kieltänyt tämän kalakan-
kannan kalastuksen 17 päivästä lokakuuta 1997; tämän
vuoksi on tarpeen noudattaa tätä päivämäärää,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjen alusten grönlanninpallassaaliit ICES-alueiden V ja XIV vesillä (Grönlannin vesialueet) ovat täyttäneet Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuodeksi 1997 myönnetyn kiintiön.

Kielletään Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivilta tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyiltä aluksilta grönlanninpallaksen kalastus ICES-alueiden V ja XIV vesillä (Grönlannin vesialueet) sekä edellä mainittujen alusten tämän asetuksen ensimmäisen soveltamispäivän jälkeen pyytämän grönlanninpallaskan hallussa pitäminen aluksessa sekä sen uudelleenlastaus ja purku.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 17 päivästä lokakuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Emma BONINO

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 261, 20.10.1993, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 102, 19.4.1997, s. 1

⁽³⁾ EYVL L 66, 6.3.1997, s. 71

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2194/97,
annettu 3 päivänä marraskuuta 1997,
Belgian lipun alla purjehtivien alusten kielikampelan kalastuksen lopettamisesta

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka
ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 686/97⁽²⁾, ja erityisesti sen 21 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1997 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden pyyntiä koskevista tietyistä edellytyksistä 20 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 390/97⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1974/97⁽⁴⁾, säädetään kielikampelakiintiöistä vuodeksi 1997,

kiintiöiden alaisten kalakantojen saaliiden määrällisistä rajoituksista annettujen säännösten noudattamisen turvaamiseksi komission on tarpeen vahvistaa päivämäärä, johon mennessä jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten katsotaan täyttäneen niille annetun kiintiön, ja

komissiolle toimitettujen tietojen mukaan Belgian lipun alla purjehtivien tai Belgiassa rekisteröityjen alusten kielikampelasaaliit ICES-alueen VII e vesillä ovat täyttäneet niille vuodeksi 1997 annetun kiintiön; Belgia on kieltänyt

tämän kalakannan kalastuksen 19 päivästä lokakuuta 1997; tämän vuoksi on tarpeen noudattaa tätä päivämäärää,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Belgian lipun alla purjehtivien tai Belgiassa rekisteröityjen alusten kielikampelasaaliiden ICES-alueen VII e vesillä katsotaan täyttäneen Belgialle vuodeksi 1997 osoitetun kiintiön.

Kielletään Belgian lipun alla purjehtivilta tai Belgiassa rekisteröidyiltä aluksilta kielikampelan kalastus ICES-alueen VII e vesillä sekä edellä mainittujen alusten tämän asetuksen ensimmäisen soveltamispäivän jälkeen pyytämän kielikampelakannan hallussa pitäminen aluksessa sekä sen uudelleenlastaus ja purku.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 19 päivästä lokakuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Emma BONINO

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 261, 20.10.1993, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 102, 19.4.1997, s. 1

⁽³⁾ EYVL L 66, 6.3.1997, s. 1

⁽⁴⁾ EYVL L 278, 11.10.1997, s. 1

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2195/97,**annettu 3 päivänä marraskuuta 1997,****Saksan lipun alla purjehtivien alusten sillinkalastuksen lopettamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka
ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 686/97⁽²⁾, ja erityisesti sen 21 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1997 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden pyyntiä koskevista tietyistä edellytyksistä 20 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 390/97⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1974/97⁽⁴⁾, vahvistetaan sillikiintiöt vuodelle 1997,

kiintiöiden alaisten kalakantojen saaliiden määrällisistä rajoituksista annettujen säännösten noudattamisen turvaamiseksi komission on tarpeen vahvistaa päivämäärä, johon mennessä jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten katsotaan täyttäneen niille annetun kiintiön, ja

komissiolle annettujen tietojen mukaan Saksan lipun alla purjehtivien tai Saksassa rekisteröityjen alusten sillisaaliit ICES-alueiden V b (EY-alue), VI a (linjan 56° pohjoista leveyttä pohjoispuolella) ja VI b vesillä ovat täyttäneet niille vuodeksi 1997 annetun kiintiön; Saksa on kieltänyt

tämän kalakannan kalastuksen 17 päivästä lokakuuta 1997; tämän vuoksi on tarpeen noudattaa tätä päivämäärää,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Saksan lipun alla purjehtivien tai Saksassa rekisteröityjen alusten sillisaaliiden ICES-alueiden V b (EY-alue), VI a (linjan 56° pohjoista leveyttä pohjoispuolella) ja VI b vesillä katsotaan täyttäneen Saksalle vuodeksi 1997 osoitetun kiintiön.

Kielletään Saksan lipun alla purjehtivilta tai Saksassa rekisteröidyiltä aluksilta sillinkalastus ICES-alueiden V b (EY-alue) ja VI a (linjan 56° pohjoista leveyttä pohjoispuolella) ja VI b vesillä sekä edellä mainittujen alusten tämän asetuksen ensimmäisen soveltamispäivän jälkeen pyytämän sillikannan hallussa pitäminen aluksessa sekä sen uudelleenlastaus ja purku.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 17 päivästä lokakuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Emma BONINO

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 261, 20.10.1993, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 102, 19.4.1997, s. 1

⁽³⁾ EYVL L 66, 6.3.1997, s. 1

⁽⁴⁾ EYVL L 278, 11.10.1997, s. 1

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2196/97,
annettu 4 päivänä marraskuuta 1997,
sokerialan varastointikustannusten korvausmäärään sovellettavan maatalouden
muuntokurssin vahvistamisesta lokakuuksi 1997**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1599/96⁽²⁾,

ottaa huomioon yhteisessä maatalouspolitiikassa sovellettavista laskentayksiköistä ja muuntokurssista 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3813/92⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 150/95⁽⁴⁾,

ottaa huomioon erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä maatalouden muuntokurssin soveltamiseksi sokerialalla 30 päivänä kesäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1713/93⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 59/97⁽⁶⁾, ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

asetuksen (ETY) N:o 1713/93 1 artiklan 2 kohdassa säädetään, että asetuksen (ETY) N:o 1785/81 8 artiklassa tarkoitettu varastointikustannusten korvausmäärä on muunnettava kansalliseksi valuutoiksi käyttämällä erityistä maatalouden muuntokurssia, joka saadaan laskemalla *pro rata*

temporis varastointikuukauden aikana sovellettujen maatalouden muuntokurssien keskiarvo; tämä erityinen maatalouden muuntokurssi on vahvistettava joka kuukausi edelliseksi kuukaudeksi, ja

kyseisten säännösten soveltamisesta seuraa, että erityinen maatalouden muuntokurssi, jota käytetään varastointikustannusten korvausmäärän muuntamiseen kansalliseksi valuutoiksi, vahvistetaan lokakuuksi 1997 tämän asetuksen liitteen mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Erityinen maatalouden muuntokurssi, jota käytetään muunnettaessa asetuksen (ETY) N:o 1785/81 8 artiklassa tarkoitettu varastointikustannusten korvausmäärä kansalliseksi valuutoiksi, vahvistetaan lokakuuksi 1997 tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 5 päivänä marraskuuta 1997.

Sitä sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 4 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 177, 1.7.1981, s. 4

⁽²⁾ EYVL L 206, 16.8.1996, s. 43

⁽³⁾ EYVL L 387, 31.12.1992, s. 1

⁽⁴⁾ EYVL L 22, 31.1.1995, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL L 159, 1.7.1993, s. 94

⁽⁶⁾ EYVL L 14, 17.1.1997, s. 25

LIITE

sokerialan varastointikustannusten korvausmäärään sovellettavan erityisen maatalouden muuntokurssin vahvistamisesta lokakuuksi 1997 4 päivänä marraskuuta 1997 annettuun komission asetukseen

Erityinen maatalouden muuntokurssi		
1 ecu =	40,9321	Belgian tai Luxemburgin frangia
	7,54917	Tanskan kruunua
	1,98243	Saksan markkaa
	312,011	Kreikan drakmaa
	167,153	Espanjan pesetaa
	6,68769	Ranskan frangia
	0,759189	Irlannin puntaa
	1 973,93	Italian liiraa
	2,23273	Alankomaiden guldenia
	13,9485	Itävallan šillinkiä
	200,321	Portugalin escudoa
	6,02811	Suomen markkaa
	8,72775	Ruotsin kruunua
	0,695735	Englannin puntaa

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2197/97,
annettu 4 päivänä marraskuuta 1997,
tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka
ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon hedelmien ja vihannesten tuontijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3223/94⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2375/96⁽²⁾, ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon yhteisessä maatalouspolitiikassa sovellettavista laskentayksiköistä ja muuntokursseista 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3813/92⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 150/95⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

asetuksessa (EY) N:o 3223/94 säädetään Uruguayn kieroksen monenvälisen kauppaneuvottelujen tulosten mukaisesti komission vahvistamista kolmansien maiden

tuonnin kiinteiden arvojen perusteista liitteissä määriteltävien tuotteiden ja ajanjaksojen osalta, ja

edellä mainittujen perusteiden mukaisesti tuonnin kiinteät arvot on vahvistettava tämän asetuksen liitteessä esitellylle tasolle,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 3223/94 4 artiklassa tarkoitetut tuonnin kiinteät arvot vahvistetaan liitteessä olevassa taulukossa merkityllä tavalla.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 5 päivänä marraskuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 4 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 337, 24.12.1994, s. 66
⁽²⁾ EYVL L 325, 14.12.1996, s. 5
⁽³⁾ EYVL L 387, 31.12.1992, s. 1
⁽⁴⁾ EYVL L 22, 31.1.1995, s. 1

LIITE

tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi
4 päivänä marraskuuta 1997 annettuun komission asetukseen

(ecua/100 kg)

CN-koodi	Kolmannen maan koodi (1)	Tuonnin kiinteä arvo
0702 00 45	064	57,0
	204	49,9
	999	53,5
0709 90 79	052	69,2
	999	69,2
0805 20 31	204	75,6
	999	75,6
0805 20 33, 0805 20 35, 0805 20 37, 0805 20 39	052	42,7
	999	42,7
	052	83,8
0805 30 40	388	53,7
	524	67,8
	528	48,0
	999	63,3
	052	100,4
0806 10 50	064	62,8
	400	231,4
	999	131,5
	060	41,6
	064	44,3
0808 10 92, 0808 10 94, 0808 10 98	388	88,0
	400	87,7
	404	87,9
	528	52,4
	999	67,0
	052	91,6
	064	78,2
0808 20 67	400	86,3
	999	85,4

(1) Komission asetuksessa (EY) N:o 68/96 (EYVL L 14, 19.1.1996, s. 6) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "999" tarkoittaa "muuta alkuperää".

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2198/97,
annettu 4 päivänä marraskuuta 1997,
tietyjen sokerialan tuotteiden edustavien hintojen ja tuonnissa sovellettavien
lisätullien muuttamisesta

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka
ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopi-
muksen,

ottaa huomioon sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1599/96⁽²⁾,

ottaa huomioon muiden sokerialan tuotteiden kuin melassin tuonnissa sovellettavista yksityiskohtaisista säännöistä 23 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1423/95⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1143/97⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ja 3 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo, että

valkoisen sokerin, raakasokerin ja tiettyjen siirappien edustavien hintojen ja niiden tuonnissa sovellettavien lisätullien määrät vahvistetaan komission asetuksessa (EY)

N:o 1222/97⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2189/97⁽⁶⁾, ja

asetuksessa (EY) N:o 1423/95 mainittujen sääntöjen soveltamisesta komission käytettävissä oleviin tietoihin seuraa, että mainitut, tällä hetkellä voimassa olevat määrät olisi vahvistettava tämän asetuksen liitteen mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1423/95 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden edustavat hinnat ja niiden tuonnissa sovellettavat lisätullit vahvistetaan liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 5 päivänä marraskuuta 1997.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 4 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 177, 1.7.1981, s. 4

⁽²⁾ EYVL L 206, 16.8.1996, s. 43

⁽³⁾ EYVL L 141, 24.6.1995, s. 16

⁽⁴⁾ EYVL L 165, 24.6.1997, s. 11

⁽⁵⁾ EYVL L 173, 1.7.1997, s. 3

⁽⁶⁾ EYVL L 299, 4.11.1997, s. 19

LIITE

valkoisen sokerin, raakasokerin ja CN-koodiin 1702 90 99 kuuluvien tuotteiden edustavien hintojen ja tuonnissa sovellettavien lisätullien muuttamisesta 4 päivänä marraskuuta 1997 annettuun komission asetukseen

(ecuína)

CN-koodi	Edustava hinta 100 kilogrammalta kyseistä tuotetta	Lisätulli 100 kilogrammalta kyseistä tuotetta
1701 11 10 ⁽¹⁾	25,60	3,61
1701 11 90 ⁽¹⁾	25,60	8,73
1701 12 10 ⁽¹⁾	25,60	3,47
1701 12 90 ⁽¹⁾	25,60	8,30
1701 91 00 ⁽²⁾	26,91	11,78
1701 99 10 ⁽²⁾	26,91	7,26
1701 99 90 ⁽²⁾	26,91	7,26
1702 90 99 ⁽³⁾	0,27	0,38

⁽¹⁾ Vahvistetaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 431/68 (EYVL L 89, 10.4.1968, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna, 1 artiklassa määritellylle vakiolaadulle.

⁽²⁾ Vahvistetaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/72 (EYVL L 94, 21.4.1972, s. 1) 1 artiklassa määritellylle vakiolaadulle.

⁽³⁾ Vahvistetaan 1 prosentin sakkaroosipitoisuutta kohden.

Tiedotus Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kalastussuhteita koskevan sopimuksen ja Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kauppasuhteita koskevassa sopimuksessa määrättyjen väliaikaisten yhteisyritysten ja yhteisyritysten edellytyksiä koskevan pöytäkirjan voimaantulopäivämäärästä

Koska molempien osapuolten sisäiset täytäntöönpanomenettelyt Brysselissä 20 päivänä joulukuuta 1996 ⁽¹⁾ allekirjoitetun Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kalastussuhteita koskevan sopimuksen ja Euroopan yhteisön ja Liettuan tasavallan välisiä kauppasuhteita koskevassa sopimuksessa määrättyjen väliaikaisten yhteisyritysten ja yhteisyritysten edellytyksiä koskevan pöytäkirjan osalta on saatettu päätökseen, sopimus ja pöytäkirja ovat näin ollen tulleet voimaan 13 päivänä lokakuuta 1997.

⁽¹⁾ EYVL L 332, 20.12.1996, s. 6

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,
tehty 27 päivänä lokakuuta 1997,
talous ja sosiaalikomitean jäsenen nimeämisestä

(97/743/EY, Euratom)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 166 artiklan,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean jäsenten nimeämisestä 21 päivänä syyskuuta 1994 ja 20 päivänä syyskuuta 1998 väliseksi toimikaudeksi 26 päivänä syyskuuta 1994 tehdyn neuvoston päätöksen 94/660/EY, Euratom (1),

sekä katsoo, että edellä mainitussa komiteassa on vapautunut jäsenen paikka Werner Löwen erottua, mikä on annettu neuvostolle tiedoksi 14 päivänä toukokuuta 1997,

ottaa huomioon Saksan hallituksen esittämät ehdokkaat,

ja saatuaan Euroopan yhteisöjen komission lausunnon,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

Renate Hornung-Draus nimetään Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäseneksi Werner Löwen tilalle tämän jäljellä olevaksi toimikaudeksi eli 20 päivään syyskuuta 1998 saakka.

Tehty Luxemburgissa 27 päivänä lokakuuta 1997.

Neuvoston puolesta

R. GOEBBELS

Puheenjohtaja

(1) EYVL L 257, 5.10.1994, s. 20

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 21 päivänä lokakuuta 1997,

perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti Italian satamalainsäädännön työoikeudellisista säännöksistä

(Ainoastaan italiantielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(97/744/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 90 artiklan 3 kohdan,

on antanut Italian viranomaisille ja yhteisölle Associazione nazionale compagnie e imprese portuali, jäljempänä 'ANCIP', Compagnia unica fra i lavoratori delle merci varie del porto di Genova, jäljempänä 'CULMV', AUSITRA — Federazione italiana imprese di servizi, Comitato nazionale degli utenti e degli Operatori portuali, Associazione degli operatori dei magazzini e deposito merci e delle imprese operanti nel settore della logistica, jäljempänä 'ASSOLOGISTICA', sekä Associazione degli operatori terminalisti, jäljempänä 'ASSOTOP', tilaisuuden esittää huomautuksensa satamatyötä ja satamapalveluja koskevaa Italian satamalainsäädäntöä koskevista komission vastaväitteistä,

sekä katsoo seuraavaa:

palvelujen suorittamiseksi satamayhtiötä, jonka palveluksessa on ainoastaan kansallisia työntekijöitä⁽¹⁾.

- (2) Tämän tuomion johdosta ja todettuaan, ettei Italia ole muuttanut lainsäädäntöään, komissio toimitti 31 päivänä heinäkuuta 1992 Italian hallitukselle perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan nojalla virallisen ilmoituksen, jossa se kehotti Italian hallitusta esittämään komissiolle toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa asiassa.
- (3) Komission kirjeen johdosta Italian hallitus vahvisti satamien uudistuksesta asetuksen (decretolegge), joka on uudistettu kahdeksan kertaa, 28 päivänä tammikuuta 1994 annetun lain N:o 84 — sekä uuden asetuksen, jota on uudistettu viisitoista kertaa (viimeksi 21 päivänä lokakuuta 1996) ja jolla muutetaan kyseistä lakia ja joka on muutettu laiksi 23 päivänä joulukuuta 1996 lailla N:o 647.
- (4) Komissio totesi, että Italian satamalainsäädäntö, joka perustuu lainsäädännön uudistusta koskevaan lakiin N:o 84/94, sellaisena kuin se on muutettuna lailla N:o 647/96, jäljempänä 'laki N:o 84/94', on edelleen yhteisön kilpailulainsäädännön vastainen, ja antoi Italian hallitukselle ylimääräisen virallisen ilmoituksen 7 päivänä toukokuuta 1997. Italian hallitus vastasi kirjeellä 7 päivänä heinäkuuta 1997.

1. ASIASELOSTUS

1.1 Aikaisemmat menettelyt

- (1) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin asiassa C-179/90, *Merci convenzionali porto di Genova*, jäljempänä 'Genovan satamaa koskeva tuomio', 10 päivänä joulukuuta 1991 antamassaan tuomiossa vastauksena ennakkoratkaisupyyntöön lausui, että ETY:n perustamissopimuksen 90 artikla sekä 30, 48 ja 86 artikla ovat ristiriidassa sen jäsenvaltion säännösten kanssa, jossa annetaan kyseiseen valtioon sijoittautuneelle yritykselle yksinoikeus järjestää satamapalvelunsa ja veloitetaan yritys käyttämään näiden

1.2 Italian satamalainsäädäntö ennen lakia N:o 84/94

- (5) Tämä menettely koskee Italian satamapalveluja. 'Satamapalveluilla' tarkoitetaan lain N:o 84/94 16

⁽¹⁾ Kok. 1991, s. I-5889.

artiklan 1 kohdassa lueteltuja toimia, joita ovat kaikenlaisien tavaroiden lastaus, purkaminen, alukseen siirto, purkaminen aluksesta maihin, varastointi ja käsittely.

- (6) Genovan satamaa koskevan tuomion antamisen aikaan Codice della Navigazione -lain mukaisesti säännellyillä satamapalvelujen markkinoilla vallitsi kaksinkertaisen monopolin seuraavanlainen järjestelmä:

— yhtäältä vallitsi satamapalvelujen järjestelyä koskeva monopoli: yksi yritys (jota yleensä valvoi sataman hallinnoija) sai yksinoikeuden suorittaa satamapalveluja [monet yritykset saivat tämän oikeuden jokaisessa satamassa; oikeus rajoitettiin kuitenkin jokaisella kerralla markkinoiden tietyille sektorille (kuten erilaiset tavarat, kontit, tuoreet tavarat ja niin edelleen), mikä vahvistaa sen, että kyseessä oli kuitenkin yksinoikeus (viitemarkkinoilla)]; kyseisillä yrityksillä ei ollut kuitenkaan valtuutta teettää satamapalveluja omalla henkilökunnallaan;

— toisaalta vallitsi satamapalvelujen suorittamista koskeva monopoli: jokaisessa satamassa satamatyöntekijöiden yhtiölle, jäljempänä 'satamayhtiö', annettiin yksinoikeus tarjota kyseisten satamapalvelujen asianmukaiseen toteuttamiseen tarvittava työvoima (ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuille yrityksille);

— lisäksi oli kielletty oma tuotanto (eli mahdollisuus lastata tai purkaa alus käyttämällä aluksen omaa henkilökuntaa).

- (7) Genovan satamaa koskevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuin tutki tarkemmin Genovan sataman satamapalveluja tavanomaisen rahdin osalta. Se totesi aluksi, että kysymyksessä oleville yrityksillä oli lakiin perustuva monopoli yhtenäismarkkinoiden merkittäväällä osalla (järjestelyä tai satamapalvelujen suorittamista koskeva monopoli).
- (8) Seuraavaksi yhteisöjen tuomioistuin totesi, että yritykset, jotka olivat saaneet yksinoikeudet asianomaisessa kansallisessa lainsäädännössä määriteltävien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, joutuivat näin ollen vaatimaan maksua tilaamattomista palveluista, laskuttamaan kohtuuttomien hintojen pohjalta (perustamissopimuksen 86 artiklan a kohdassa tarkoitettu rikkominen), kieltäytymään uuden teknologian käyttämisestä (tämä rajoittaa perustamissopimuksen 86 artiklan b kohdan mukaisesti teknistä kehitystä), mikä johtaa satamapalvelujen kustannusten nousuun ja määrääjien piteneeseen, sekä myöntämään hinnanalennuksia tietyille käyttäjille ja korvaamaan samanlaisesti nämä alennukset nostamalla hintoja, joista laskutetaan muita käyttäjiä (tämä on perustamisso-

pimuksen 86 artiklan c kohdan määräysten vastaisena).

- (9) Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että näissä olosuhteissa on syytä todeta, että jäsenvaltio luo perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisen tilanteen hyväksyessään tällaisen jäsenvaltioiden väliseen kauppaan mahdollisesti vaikuttavan lainsäädännön (...)(¹).

1.3 Satamalainsäädäntö lain N:o 84/94 jälkeen

- (10) Laki N:o 84/94 muutti kyseisten markkinoiden toimintaa.

Nämä muutokset ovat ainoastaan osittain 31 päivänä heinäkuuta 1992 annettuun viralliseen ilmoitukseen sisältyvien kehotusten mukaisia ja ovat saaneet aikaan perustamissopimuksen vastaisia uusia kilpailun vääristymiä.

- (11) Lakia N:o 84/94 on tarkasteltava ottamalla huomioon 23 päivänä lokakuuta 1960 annetun lain N:o 1369, jäljempänä 'laki N:o 1369/60', säännökset, joissa kielletään työvoiman välitys ja säännellään työvoiman käyttöä alihankintana tarjottavissa palveluissa.

a) Lain N:o 1369/60 1 artiklassa yrityksiä kielletään teettämästä työsuorituksia tarjouspyyntöjen perusteella alihankkijoilla [”è vietato all'imprenditore di affidare in appalto (...) l'esecuzione di mere prestazioni di manodopera (...)”]. Sen varalta, että mainittua säännöstä ei noudateta, laissa säädetään rikosoikeudellisista seuraamuksista sekä tätä työvoimaa käyttävälle yritykselle että tätä työvoimaa tarjoavalle yritykselle.

b) Tässä tapauksessa kyseinen laki johtaa siihen, että satamayritykset eivät voi periaatteessa käyttää väliaikaista työvoimaa kysynnän huipputen tasaamiseksi tai antaa kysynnän laskiessa ylimääräistä työvoimaansa kilpailevien yritysten käyttöön.

c) Lisäksi näyttää Italian oikeuskäytännössä tätä väliaikaisen työvoiman kieltä laajennetun koskemaan palvelujen suorittamista alihankintana silloin, kun nämä palvelut vaativat paljon työvoimaa. Siltä osin kuin on kyse satamista, Italian tuomioistuimet ovat katsooneet, että lain N:o 1369/60 1 artikla kieltää satamapalvelujen alihankinnan (sekä aktiivisen että passiivisen) tavaroiden lastauksen, purkamisen ja käsittelyn osalta (ks. esimerkiksi Pretura di La Spezia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle esittämä ennakkoratkaisupyyntö, tutkinnassa oleva asia C-163/96, Procedura penale c/Silvano Raso).

(¹) Johdanto-osan 20 kappaleessa siteerattu tuomio.

Seurauksena on erityisesti se, että satamaterminaalien pitäjät eivät voi antaa tiettyjä paljon työvoimaa vaativia palveluja suoritettaviksi alihankintana ja että satamayritykset eivät myöskään voi suorittaa paljon työvoimaa vaativia palveluja alihankintana. Yleistä kieltoa ei sitä vastoin ole suurta pääomaa ja vähän työvoimaa vaativien palvelujen alihankinnan osalta.

d) Italian hallitus ilmoitti komissiolle, että Italian parlamentti on 18 päivänä kesäkuuta 1997 hyväksynyt uuden lain tilapäistyön vapauttamisesta. Kyse on 24 päivänä kesäkuuta 1997 annettusta laista N:o 196, jäljempänä 'laki N:o 196/97'. Komission saamista tiedoista ja Italian hallituksen 7 päivänä heinäkuuta 1997 antamasta vastauksesta käy kuitenkin ilmi, ettei tätä uutta lakia vielä sovelleta satamissa, minkä osoittavat seuraavat seikat:

i) Ensinnäkin, lailla N:o 196/97 ei ole kumottu lakia N:o 1369/60, vaan sen perusteella otetaan käyttöön poikkeusmenettely, jonka mukaan työministeriö myöntää tietyille yrityksille luvan tarjota tilapäistyövoimaa. Lailla N:o 84/94 vahvistetaan kuitenkin laista N:o 1369/60 poikkeamista koskeva erityismenettely satama-alan osalta. Tämän johdosta satama-alalla voimassa olevalla menettelyllä, joka koskee poikkeusta laista N:o 1369/60, olisi tarkoitettava laissa N:o 84/94 säädettyä menettelyä eikä laissa N:o 196/97 säädettyä menettelyä.

ii) Toiseksi, jos oletetaan teoreettisesti, että lakia N:o 196/97 sovellettaisiin satamissa, kyseiseen lakiin sisältyvät tasapuoliset velvoitteet rajoittaisivat suuresti sen soveltamisalaa satamatyön osalta. Toisaalta näyttää nimittäin siltä, että satamayritykset eivät voi saada lain N:o 196/97 mukaista lupaa, koska siihen oikeutettuja ovat lain N:o 196/97 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ainoastaan sellaiset yritykset, joiden tarkoituksena on yksinomaan työvoiman tarjonta. Lisäksi pienille yrityksille, jotka ovat erittäin tärkeitä sataman toiminnalle, ei lupaa myönnetä (koska sen voivat 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti saada ainoastaan yritykset, jotka harjoittavat väliaikaisen työvoiman tarjontaan liittyviä palveluja vähintään neljällä eri alueella). Edelleen lain N:o 196/97 12 artiklan mukaan väliaikaista työvoimaa voidaan käyttää toisen kerran vasta vähintään kymmenen päivän kuluttua. Tällaisen lainsäädännön soveltaminen satamassa estäisi näin ollen kahden kysynnän huipun tasaimisen kymmenen päivän aikana.

(12) Markkinoiden tärkeimmät ominaisuudet lain N:o 84/94 jälkeen ovat tiivistettyinä seuraavat:

a) Hallinnon uudistus merkitsee sitä, että uudella lailla luodaan satamaviranomaisten virkoja. Näiden virkojen haltijat jatkavat hallintoviranomaisina toimineiden satamien hallinnoijien tehtäviä. Ero vanhaan käytäntöön nähden on se, että satamaviranomaiset eivät ole oikeutettuja tarjoamaan suoraan tai epäsuoraan satamapalveluja.

b) Oma tuotanto on sallittua (16 artiklan 3 kohta) sillä edellytyksellä, että satamaviranomainen on myöntänyt luvan.

c) Satamapalvelujen markkinat kolmannen laskuun ovat avoinna kilpailulle edellyttäen, että satamaviranomainen myöntää siihen ensin luvan (16 artikla). Sataman ja liikenteen erityisominaisuuksien huomioon ottamiseksi satamaviranomainen voi kuitenkin rajoittaa luvan saaneiden yritysten määrää, jolloin sen on samalla taattava mahdollisimman korkea kilpailun aste. Toisin kun aikaisemmin, 16 artiklan mukaisesti valtuutetuilla yrityksillä voi olla omaa henkilökuntaa satamapalvelujen fyysiseksi suorittamiseksi (Codice della navigazione -lain 27 artikla, jolla kumotaan 110 artiklan neljäs kohta). Ne olivat kuitenkin 31 päivään joulukuuta 1996 asti velvollisia palkkaamaan etupäässä aikaisempien satamayhtiöiden työntekijöitä.

Lain N:o 84/94 nojalla satamaviranomaiset voivat lisäksi myöntää 18 artiklan mukaisesti valtuutetuille yrityksille laitureiden tai laiturien osien käyttöoikeuksia. Yleisenä sääntönä voidaan sanoa, että yritys, joka on saanut osan satamasta käyttöönsä, on satamaterminaalin pitäjä. Satamaterminaalin pitäjällä voi olla omaa henkilökuntaa satamapalvelujen fyysiseksi suorittamiseksi (Codice della navigazione -lain 27 artikla, jolla kumotaan 110 artiklan neljäs kohta). Myös tässä tapauksessa velvollisuus palkata etupäässä aikaisempien satamayhtiöiden henkilöstöä päättyi 31 päivänä joulukuuta 1996.

Aikaisemmat satamayhtiöt puretaan ja muutetaan yrityksiksi, jotka suorittavat erityisesti satamapalveluja (21 artikla). Aikaisemmat yhtiöt harjoittavat toimintaansa periaatteessa kilpailujärjestelmän mukaisesti. Laki antaa silti näille aikaisemmille yhtiöille etuja kilpailijoihin nähden (ks. d kohta), ja sen nojalla myönnetään tukia (jotka eivät ole tämän asiakirjan kohteena, vaan niitä koskee komission erillinen menettely).

d) Laissa säädetään lain N:o 1369/60 mukaan seuraavista poikkeuksista tilapäistyön sekä paljon työvoimaa vaativien tehtävien teettämisen alihankintana, joilla kielletään:

- i) kun on kyse alihankintana suoritettavista ja paljon työvoimaa vaativista palveluista, aikaisemmille satamayhtiöille myönnetään lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdan mukaan yksinoikeus poikkeukseen yleisestä kiellosta, minkä johdosta nämä yhtiöt saavat kyseisten palvelujen tarjoamisessa monopoliaseman. Laissa ei täsmennetä, milloin satamapalvelujen katsotaan vaativan paljon työvoimaa, ja kyseisen monopolin tarkka rajaaminen on siksi vaikeaa;
- ii) kun on kyse tilapäistyöstä, jota käytetään kysynnän huippujen tasaamiseksi, satamaviranomainen voi:
- joko edistää sellaisen vapaaehtoisen konsortion muodostamista, johon satamaviranomainen itse nimittää yhden tai useampia yrityksiä, joilla on oikeus vuokrata työvoimaa kilpailijoilleen
 - tai perustaa väliaikaista työvoimaa satamayrityksille tarjoavan välitysyrityksen (monopolijärjestelmän mukaisesti); välitysyritykseen perustamiseen saakka tämän monopolin haltija on aikaisempi satamatyöntekijöiden yhtiö.

2. LAIN N:o 84/94 ARVIOINTI

- (13) Vaikka lain N:o 84/94 muutokset tuovat uudistuksia aikaisempaan markkinajärjestelyyn nähden, se ei antanut täysin tyydyttävää vastausta 31 päivänä heinäkuuta 1992 annettuun viralliseen ilmoitukseen ja se on myös luonut uusia perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisia tilanteita. Laki N:o 196/97 ei muuta tätä arviointia syistä, jotka esitetään jäljempänä.
- (14) Tämä arviointi ei koske lain N:o 1369/60 yhteensovittuvuutta yhteisön oikeuden kanssa.

2.1 Yleiset oikeudelliset puitteet

2.1.1 Asian kannalta merkityksellisten palvelujen markkinat

- (15) Lain N:o 84/94 uudistuksen yhteydessä käyttöön otetut muutokset johtivat markkinajärjestelyn muuttumiseen.

Seuraavat palvelujen markkinat on otettava huomioon:

- a) Satamapalvelujen markkinat kolmansien laskuun (luettelo) satamapalveluista esitetään lain N:o 84/94 16 artiklassa).

Koska kaikki nämä palvelut itse asiassa täydentävät toisiaan ja jokaisen palvelun voi tarjota eri

toimija, on syytä ottaa huomioon se, että jokainen näistä palveluista muodostaa omat markkinansa. Yksinkertaistamiseksi tässä menettelyssä toisinaan kuitenkin viitataan näiden palvelujen kokonaisuuteen siten, kuin ne olisivat yhdet markkinat.

- b) Väliaikaisen työvoiman tarjonnan markkinat (lain N:o 84/94 17 artiklan 2 ja 3 kohta)

Satamayritykset ovat voineet satamalainsäädännön uudistuksen johdosta palkata henkilökuntaa satamapalvelujen suorittamiseen. Sen lisäksi, että satamayrityksillä on omaa henkilökuntaa, ne synnyttävät myös väliaikaisen työvoiman kysyntää. Tämä johtuu siitä, että yritykset ovat mitoitaneet henkilökuntansa alle sen määrän, mikä olisi tarpeen kysynnän kattamiseksi huippujen aikana (sataman toiminnalle on ominaista kysynnän vaihtelu, koska toiminta on riippuvaista alusten saapumisesta). Silloin kun kysyntä on huipussaan, satamayritysten (satamaterminaalin pitäjät mukaan lukien) on joko kieltäydyttävä työstä tai käytettävä tilapäisiä tai väliaikaisia työntekijöitä.

- c) Alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinat (lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohta)

Täyden palvelun satamayritykset (satamaterminaalin pitäjät) voivat joko suorittaa kaikki tehtävät omilla välineillään ja henkilökunnallaan (joka on mahdollisesti palkattu väliaikaisilla sopimuksilla) tai teettää tietyt palvelut alihankintana. Sillä valinnalla, käytetäänkö alihankintaa vai ei, on merkittävä seuraukset muun muassa työn järjestämiseen, koulutukseen ja materiaaliin investoimiseen ja työntekijöiden palkkaamisen kannalta. Työn tekeminen itse tai teettäminen alihankintana eivät sitä paitsi korvaa täysin toisiaan ainakaan lyhyen aikavälin tehtävien osalta.

Tästä seuraa, että on olemassa erityiset alihankintana tarjottavien satamapalvelujen markkinat (tarkemmin sanottuna jokaisen alihankintana tarjotun palvelun erityiset markkinat). Asian kannalta merkitykselliset markkinat on tässä menettelyssä rajoitettu työvoimaa vaativiin palveluihin.

- (16) Italian hallitus on huomauttanut, että kaksien viimeksi mainittujen markkinoiden määritelmä on liian ”tekninen”. Sen mielestä väliaikaisen työvoiman tarjonnan markkinat (b kohta) sekä alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinat (c kohta) muodostavat ainoastaan yhden satamapalvelujen markkinat. Syyksi on esitetty se, että sekä väliaikainen työvoima että paljon työvoimaa vaativat palvelut vastaavat samaan kysyntään.

Väliaikainen työvoima sekä paljon työvoimaa vaativat palvelut voivat tietyissä olosuhteissa vastata samaan kysyntään. Kumpikaan ala ei kuitenkaan ole riittävästi korvattavissa toisella, niin että niiden voitaisiin katsoa muodostavan yhden markkinat. Tämä pätee sekä kysyntään että tarjontaan.

— Ensinnäkin väliaikaisen työvoiman käyttö on "välineiden" ostamista, kun taas alihankkijan käyttäminen on "tuloksen" ostamista. Niiden vaikutus yrityksen organisaatioon on selvästi erilainen: väliaikaisen työvoiman käyttö ei aiheuta muutoksia kyseiseen työvoimaan turvautuvan yrityksen organisaatioon; tällä yrityksellä on ylimääräistä henkilökuntaa ainoastaan tietyn ajanjakson aikana. Tämä ylimääräinen henkilökunta tarjoaa suorituksiaan kuten kuka tahansa kyseessä olevan yrityksen työntekijä yrityksen omien menettelyjen mukaisesti. Lisäksi tällä yrityksellä on edelleen täysi vatu palvelujen järjestämisestä ja hallinnosta. Sen sijaan yritys, joka teettää tietyt tehtävät alihankkijalla, siirtää tälle samalla osan palvelujen järjestämiseen ja hallintoon liittyvästä vastuusta. Kyseessä oleva henkilökunta suorittaa lastauksen ja purkamisen alihankkijana toimivan yrityksen määräysten ja menettelyjen (sekä taitotiedon) mukaisesti.

— Toiseksi väliaikainen työvoima ja palvelujen alihankinta vastaavat joustavuuden kannalta erilaiseen kysyntään.

Käyttämällä palvelujen alihankintaa yritys voi teettää palvelun kokonaisuudessaan kolmanneksi. Alihankintasopimus päättyy, kun tämä palvelu on suoritettu. Väliaikaista työvoimaa käyttävillä satamayrityksillä voi sen sijaan olla ylimääräistä työvoimaa tietyn ajan. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys määrittää tarvitsemiensa satamatyöntekijöiden määrän (joka voi olla pienempi kuin palvelun suorittamiseen tarvittavien satamatyöntekijöiden määrä) sekä ajan, joksi henkilökuntaa tarvitaan (tämä aika poikkeaa yleensä satamapalveluun tarvittavasta ajasta).

— Kolmanneksi tästä seuraa, että kysynnän perusta on erilainen: vaikka käytännössä mikä tahansa satamapalvelujen harjoittamiseen lain N:o 84/94 16 artiklan nojalla valtuutettu satamayritys voi käyttää väliaikaista työvoimaa kysynnän huipputen tasaamiseksi, on todennäköistä, että alihankintana suoritettavien palvelujen pääasial-

lisiä tarvitsijoita ovat satamaterminalien pitäjät. Edelleen, kun väliaikaisen työvoiman kysynnän ilmeisenä tavoitteena on tasata kysynnän huipputen, alihankintana suoritettavien palvelujen käyttö taas voi myös liittyä teollisuuden pyrkimykseen ulkoistaa toimintaansa palvelujen alalla; väliaikainen työvoima ei voi vastata tähän tarpeeseen.

— Neljänneksi edellytykset päästä näille kahden alan markkinoille (tarjonta) ovat erilaiset.

Väliaikaista työvoimaa voi periaatteessa tarjota mikä tahansa tilapäistyövoimaa välittävä toimisto, esimerkiksi 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetty välittäjä. Satamapalveluja voi sen sijaan tarjota alihankintana ainoastaan sellainen satamayritys, jolla on tarvittava taitotieto ja lain N:o 84/94 16 artiklan perusteella myönnetty lupa harjoittaa satamapalveluja.

Lisäksi on syytä tarkastella kyseessä olevaa lainsäädäntöä kolmen erillisen vaikka rinnakkaisen alan markkinoiden perusteella.

2.1.2 Yhteismarkkinoiden merkittävä osa

(17) Yhteisöjen tuomioistuin totesi Genovan satamaa koskevassa tuomiossaan, että kun otetaan huomioon liikenteen määrä, kyseinen satama muodostaa yhtenäismarkkinoiden merkittävän osan.

(18) Komissio laajensi tämän näkökannan koskemaan 31 päivänä heinäkuuta 1992 antamassaan virallisessa ilmoituksessa Taranton, Venetsian, Livornon, Napolin ja Ravennan satamia.

(19) Kyseisellä lainsäädännöllä vahvistetaan sama markkinajärjestely kaikissa Italian satamissa ja että tähän järjestelyyn sisältyy vastaavia määrääviä asemia kaikissa Italian tärkeimmissä satamissa. Tällainen tilanne on omiaan vääristämään kilpailua kaikkialla Italiassa.

(20) Yhteisöjen tuomioistuin asiassa C-323/93 Centre d'insémination de la Crespelle 5 päivänä lokakuuta 1994 antamassaan tuomiossa lausui, että rinnastaessaan (...) sellaiset alueellisesti rajoitetut monopolit, jotka kuitenkin kokonaisuudessaan kattavat jäsenvaltion koko alueen, nämä kansalliset säännökset saavat aikaan määräävän aseman perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä

yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla⁽¹⁾. On siis syytä arvioida Italian lainsäädäntöä paitsi siltä kannalta, mikä vaikutus lainsäädännöllä on Genovan satamaan tai Genovan, Taranton, Venetian, Livornon, Napolin ja Ravennan satamiin (jotka jo itsessään muodostavat yhteismarkkinoiden merkittävän osan), myös kaikkien niiden Italian satamien kannalta, joiden kautta liikennöidään yhteisön sisällä, kuten esitetään 7 päivänä touko-kuuta 1997 annetussa ylimääräisessä virallisessa ilmoituksessa.

- (21) Italian hallitus on kiistänyt komission arvion siltä osin kuin on kyse "yhteismarkkinoiden merkittävästä osasta". Pääasialliseksi perusteluksi on esitetty se, että väliaikaisen työvoiman sekä alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien satamapalvelujen markkinat ovat satamapalvelujen markkinoihin verrattuna pienet kooltaan.

Tätä perustelua ei voida hyväksyä. Tässä tapauksessa kyseessä ovat väliaikaiset työvoiman tarjonnan markkinat sekä alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinat. Kyse on kahden satamapalvelujen markkinoihin nähden erillisen alan markkinoista, joita ei voida korvata toisillaan. Kuten jäljempänä esitettiin, Italian satamalainsäädännössä vahvistetaan kyseisten markkinoiden osalta sama markkinajärjestely kaikkialla Italiassa.

Se, että kyseiset markkinat ovat taloudelliselta kannaltaan suhteellisesti pienemmät kuin niitä laajemmat satamapalvelujen markkinat, ei vaikuta siihen tosiasiaan, että kyseessä on yhteismarkkinoiden merkittävä osa. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi esimerkiksi asiassa C-18/93 Corsica Ferries 17 päivänä toukokuuta 1994 antamassaan tuomiossa, että Genovan sataman luotsipalvelujen voidaan katsoa muodostavan yhteismarkkinoiden merkittävän osan⁽²⁾, vaikka luotsaus-kustannukset muodostavatkin ainoastaan vähäisen osan lauttaliikenteen käytöstä syntyvistä kustannuksista.

2.1.3 Vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (22) Kyseinen lainsäädäntö vaikuttaa muun muassa satamapalvelujen kustannuksiin riippumatta palvelun saajan kansallisuudesta.
- (23) Kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi Genovan satamaa koskevassa tuomiossa, purkamista aluksesta maihin koskevien palvelujen ylimääräiset kustannukset "ovat omiaan vaikuttamaan tavaroiden hintojen kautta tuontiin"⁽³⁾ ja näin ollen jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

2.2 Perustamissopimuksen 90 artikla

- (24) Jäljempänä kuvailtu perustamissopimuksen kilpailusääntöjen rikkominen ja rikkomustilanteet johtuvat valtiollisesta toimenpiteestä eli laista N:o 84/94 ja lakiin N:o 1369/60 sisältyvistä säännöksistä. Säätäessään ne Italia rikkoi perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan määräyksiä sekä 86 artiklaa.
- (25) Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltiot eivät toteuta eivätkä pidä voimassa mitään toimenpidettä, joka koskee yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoi-keuksia tai yksinoikeuksia ja joka on ristiriidassa sopimuksen, etenkin sen 6 ja 85–94 artiklan määräysten kanssa.
- (26) Yritys tai yritykset, jotka saavat luvan tarjota väliaikaista työvoimaa tai suorittaa paljon työvoimaa vaativia satamapalveluja poiketen laista N:o 1369/60, ovat yrityksiä, joille valtio myöntää yksinoikeuksia tai erityisoi-keuksia perustamissopimuksen 90 artiklan mukaisesti.
- (27) Satamaviranomainen on julkinen toimielin, joka vastaa satamassa julkisen viranomaisen tehtävistä. Lain N:o 84/94 12 artiklan mukaisesti se on liikenneministerin alainen viranomainen. Sen luonteeltaan hallinnolliset toimenpiteet (mukaan lukien lain N:o 84/94 17 artiklan mukaiset toimenpiteet) ovat valtion toimenpiteitä perustamissopimuksen 90 artiklan mukaisesti.

2.3 Perustamissopimuksen 90 artikla tulkittuna yhdessä 86 artiklan kanssa

2.3.1 Lain N:o 84/94 17 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty vapaaehtoinen konsortio

- (28) Kyseisessä artiklassa säädetään, että satamaviranomainen edistää kaikille sellaisille satamayrityksille avoimen vapaaehtoisen konsortion perustamista (vertaa 16, 18 ja 21 artikla), jonka yksinomaisena tarkoituksena on mahdollistaa jäsenilleen väliaikaisen työvoiman käyttö, poiketen laissa N:o 1369/60 säädetystä yleisestä kiellosta. Tässä tarkoituksessa satamaviranomainen nimittää yhden tai useampia konsortion jäseniä, jotka ovat valtuutettuja tarjoamaan väliaikaista työvoimaa konsortion muille jäsenille.
- (29) Laki antaa näin ollen satamaviranomaiselle mahdollisuuden valtuuttaa vain rajatun määrän yrityksiä (yhden tai useampia) tarjoamaan työvoimaa muille yrityksille.

⁽¹⁾ Kok. 1994, s. I-5077, 17 kohta.

⁽²⁾ Kok. 1994, s. I-1783 ja 1812.

⁽³⁾ 22 kohta.

(30) Tämä satamaviranomaiselle laissa annettu mahdollisuus voi johtaa käytännössä perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomiseen. Koska satamaviranomainen ei valtuuta kaikkia konsortion jäseniä tarjoamaan väliaikaista työvoimaa muille yrityksille, se voi näin toimiessaan antaa aihetta väärinkäyttöön 86 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä. Nämä väärinkäytökset johtuvat siitä, että yritys tai yritykset, joilla on oikeus tarjota väliaikaista työvoimaa, ovat näin ollen asemassa, jossa ne voivat hyötyä seuraavista kilpailueduista aiheuttomasti muihin satamapalvelujen markkinoilla toimiviin yrityksiin nähden:

- a) Ensinnäkin satamaviranomaisen päätös antaa lupa vain rajatulle määrälle yrityksiä johtaa siihen, että väliaikaisen työvoiman tarjoamiseen valtuutetulle satamayritykselle tai valtuutetuille satamayrityksille annetaan mahdollisuus maksaa osa henkilöstökustannuksistaan kilpailijoiden avulla, kun kilpailijat käyttävät väliaikaista työvoimaa. Yrityksellä, jolla ei ole lupaa, taas ei ole hiljaisina aikoina mahdollisuutta työllistää ylimääräistä henkilökuntaansa muissa yrityksissä.
- b) Lisäksi, jos satamaviranomainen valtuuttaa ainoastaan yhden yrityksen tarjoamaan väliaikaista työvoimaa muille yrityksille, luvan saanut yritys joutuu eturistiriitatilanteeseen siitä syystä, että siitä tulee kilpailijoidensa ainoa palvelujen tarjoaja.

Väliaikaisen työvoiman tarjoamiseen valtuutetulla yrityksellä on väliaikaisen työvoiman markkinoilla käytännössä monopoliasema ja siten perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määräävä asema. Se voisi käyttää tätä asemaa väärin esimerkiksi laskuttamalla (satamapalvelujen markkinoilla toimivia kilpailijoita) kohtuuttomien hintojen mukaan väliaikaisen työvoiman tarjoamisesta tai antamalla kilpailijoidensa käyttöön kaikkein tehottomimmat työntekijät.

- c) Edellä b kohdassa mainittu eturistiriitatilanne on itsessään väärinkäyttöä. Tilanteeseen puuttumiseksi ei ole tarpeen odottaa, että yritys tosiasiallisesti syyllistyy tällaisiin väärinkäytöksiin. Rittää, että yrityksellä on lain perusteella mahdollisuus käyttää tilannetta väärin hyötyäkseen tilanteesta⁽¹⁾.

Italian hallitus ja ANCIP ovat kiistäneet tämän ja katsovat, että sekä satamaviranomainen että tarvittaessa komissio valvovat joka tapauksessa tarkasti kilpailusääntöjen noudattamista.

Komission tarkoituksena ei ole epäillä satamaviranomaisen kykyä valvoa lain noudattamista. Itse laki on perustamissopimuksen vastainen.

Kyseistä asiaa koskeva oikeuskäytäntö on jo vahvistettu. Yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-18/88 GB-Inno-BM⁽²⁾ 13 päivänä joulukuuta 1991 antamassaan tuomiossa vahvistanut yhteisöjen eturistiriidan olevan sinänsä väärinkäyttöä. Kyseisessä tapauksessa tuomioistuimen oli annettava lausunto lainsäädännöstä, jonka mukaan määräävässä asemassa olevalle puhelinoperaattorille (joka myös piti kaupan puhelimia) annettiin oikeus hyväksyä kilpailijoidensa puhelimia. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että perustamissopimuksessa määrätty kilpailujärjestelmä voidaan taata ainoastaan siten, että varmistetaan eri taloudellisten toimijoiden yhtäläiset mahdollisuudet. Kun päätelaitteita kaupan pitävän yrityksen tehtäväksi annetaan teknisten eritelmien laatiminen sekä kyseisten laitteiden hyväksyminen, yritykselle annetaan valta päättää oman tahtonsa mukaan siitä, mitkä laitteet voidaan liittää julkiseen verkkoon, ja siis ilmeinen etu kyseisiin kilpailijoihin nähden. Näin ollen tehokkaan kilpailun ylläpito (...) edellyttää sitä, että riippumaton yksikkö vastaa teknisten eritelmien laatimisesta (...) ja hyväksymisestä (...)⁽³⁾.

Vastauksena RTT:n perusteluihin tuomioistuin on lisäksi todennut⁽⁴⁾, ettei kyseistä lainsäädäntöä voida oikeuttaa vetoamalla siihen, että RTT ole itse varsinaisesti syyllistynyt väärinkäytöksiin.

- d) Se, että satamaviranomainen voi nimittää useita väliaikaisen työvoiman tarjoamiseen valtuutettuja yrityksiä, ei riitä estämään sellaisen määräävässä asemassa olevan yrityksen, joka voi käyttää asemaansa väärin, tulemista markkinoille. Lain N:o 86/94 17 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan, satamaviranomainen nimittää valtuutettujen yritysten joukkoon ainakin aikaisemman yhtiön, joka saa nykyisen laajuutensa perusteella helposti määrääviä markkinaosuuksia.

Lain N:o 86/94 mukaan satamaviranomainen voi antaa luvan väliaikaisen työvoiman tarjoamiseen ainoastaan niille konsortion yrityksille, joilla on asianmukaista työvoimaa ja satamapalvelujen tarjoamisen edellyttämiä voimavaroja sekä erityistä taitotietoa, ottaen huomioon tämän lain mukaisesta rationalisointi- ja toiminnanmuuntamisprosessista aiheutuva ylimääräinen henkilöstökapasiteetti [unicamente (le) imprese consorziate dotate di adeguato personale e risorse proprie con specifica carattirizzazione di personalità nell'esecuzione delle operazioni portuali, tenendo conto delle eccedenze risultate dal

⁽¹⁾ Ks. asiassa C-242/95, GT-Link AS v. De Danske Statsbaner, 17.7.1997 annettu tuomio, jota ei ole vielä julkaistu, ja sen 33 kohtaa ja sitä seuraavia kohtia.

⁽²⁾ Kok. 1991, s. I-5941, 25 kohta.

⁽³⁾ 25 ja 26 kohta.

⁽⁴⁾ 23 ja 24 kohta.

processo di razionalizzazione e trasformazione produttiva indotte dalla presente legge”]. Käytännössä ainoastaan aikaisemmat satamayhtiöt täyttävät tämän vaatimuksen.

Italian hallitus ilmoitti 7 päivänä heinäkuuta antamassaan vastauksessa aikovansa vahvistaa ministeriön tulkitsevan tiedotteen, jossa se pyytää satamaviranomaisia myöntämään mahdollisuuksien mukaan luvan tarjota väliaikaista työvoimaa kaikille sellaisille konsortion jäsenille, joilla on ylimääräistä työvoimaa. Riippumatta siitä pohdinnasta, joka koskee tällaisen tiedotteen oikeudellista merkitystä kiertokirjeessä viitattuun lakiin nähden, Italian hallituksen ehdotus vahvistaa ministeriön tulkitseva tiedote ei ole tyydyttävä vastaus komission 7 päivänä toukokuuta 1997 antamaan ylimääräiseen viralliseen ilmoitukseen, koska esitettyjen tosiasiallisten olosuhteiden vallitessa ainoastaan aikaisemmat satamayhtiöt täyttävät laissa määritellyt vaatimukset.

- e) Italian hallitus ja ANCIP ovat väittäneet, ettei laki N:o 84/94 johda välttämättä eturistiriitaan aikaisemman yhtiön osalta, jos yhtiö on sanotun lain 21 artiklan nojalla muutettava kahdeksi eri yksiköksi. Siitä on nimittäin muodostettava ensinnäkin satamapalveluja tarjoava yritys ja toiseksi väliaikaista työvoimaa tarjoava yritys. Tämä perustelu ei ole tyydyttävä.

Ei ole oikeutettua vahvistaa sitä, että lain N:o 84/94 21 artiklassa edellytettäisiin aikaisempien yhtiöiden muuttamista kahdeksi eri yhtiöksi. Kyseisen artiklan mukaan aikaisemmat yhtiöt muutetaan yhdeksi tai useammaksi yritykseksi, jolloin velvollisuudella tarkoitetaan näin ollen ainoastaan yritykseksi muuttamisen vähimmäisehtoa. Lisäksi mainitun artiklan mukaan muuttamisen olisi toteuduttava viimeistään 18 päivänä maaliskuuta 1995, jota määräaika Italian viranomaiset eivät ole komission käytettävissä olevien tietojen mukaan noudattaneet eivätkä valvoneet.

Lisäksi laissa N:o 84/94 ei tehdä pakolliseksi tehtävien (satamayrityksen ja satamayrityksille tarkoitetun väliaikaisen työvoiman tarjoajan tehtävien) erottamista toisistaan. Laki voi sen sijaan aiheuttaa tehtäväjaon epäselvyyttä ja johtaa näin ollen eturistiriitaan sekä määräävän aseman väärinkäyttöön. Komission käytettävissä olevien tietojen mukaan tällaista tehtäväjaon epäselvyyttä ilmee jo Genovan satamassa.

- f) Myöskään saman ryhmän sisällä tapahtuva tehtävien erottelu ei olisi riittävää. Kyseisten kahden yrityksen, joilla on erilliset tehtävät, olisi oltava täysin riippumattomia.

- g) Tämän tilanteen johdosta on todettava lain N:o 84/94 saavan aikaan sen, että aikaisemman yhtiön määräävä asema vahvistuu, vaikka yhteisöjen tuomioistuimien on Genovan satamaa tuomiota koskevassa asiassa selittänyt, että kyseinen yritys on syylistynyt väärinkäyttöihin ja että mikään ei viittaa uudessa tilanteessa siihen, että tällaiset väärinkäytökset loppuisivat.

- (31) Näissä olosuhteissa väliaikaisen työvoiman tarjoamiseen valtuutettu yritys tai valtuutetut yritykset joutuisivat tilanteeseen, jossa ne syyllistyvät perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomiseen.
- (32) Esimerkitapauksessa kyseisten yritysten toimintatapa johtuu valtion toimenpiteistä. Tästä seuraa, että lain N:o 84/94 17 artiklan 1 kohdan a alakohta, jossa säädetään, että satamaviranomainen edistää sellaisten yritysten vapaaehtoista perustamista, joiden yksinomaista tavoitteena on se, että yksi tai useampia satamaviranomaisen tähän valtuuttamia yrityksiä antaa muiden yritysten käyttöön väliaikaista työvoimaa, rikkoo perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan sekä 86 artiklan määräyksiä.

2.3.2 Lain N:o 84/94 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetty välittäjä

- (33) Lain N:o 84/94 17 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan siinä tapauksessa, että vapaaehtoista konsortiota ei perusteta, satamaviranomainen voi perustaa väliaikaista työvoimaa tarjoavan välittäjän monopoliperiaatteella. Laissa ei kuitenkaan määritellä välitysyrityksen perustamiseen yksityiskohdaisia sääntöjä tai toimintatapaa, jotka on määriteltävä ministeriön päätöksellä. Myös sellaisia kysymyksiä voi esiintyä, joilla saattaa olla vaikutusta komission arvioon kyseisen toimiston laillisuudesta yhteisön lainsäädännön kannalta.
- (34) Komissio analysoi markkinatilanteen kyseessä olevan päätöksen mahdollisen antamisen jälkeen ja varaa itselleen oikeuden puuttua asiaan tarvittaessa.

2.3.3 Lain N:o 84/94 17 artiklan 2 kohdassa säädetty siirtymäkausi

- (35) Lain 17 artiklan 2 kohdan mukaan konsortion tai toimiston perustamiseen saakka aikaisempi yhtiö tarjoaa, monopolijärjestelmän mukaisesti, väliaikaista työvoimaa muille satamayrityksille.

(36) Satamapalvelumarkkinoilla toimivasta aikaisemmasta yhtiöstä tulee siis myös näiden kilpailijoidensa ainoa palvelujen tarjoaja, ja sitä rohkaistaan näin käyttämään väärin määräävää asemaansa EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisesti. Selitys vastaa 2.3.1. jaksossa esitettyjä päätelmiä.

(37) Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi Genovan satamaa koskevassa tuomiossa lausunut, että ainoastaan määräävän aseman luominen myöntämällä yksinoikeuksia EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan tarkoittamassa merkityksessä ei ole sellaisenaan 86 artiklan vastainen. Yhteisöjen tuomioistuin on tässä yhteydessä voinut todeta, että jäsenvaltio rikkoo näihin määräyksiin sisältyviä kieltoja silloin, kun kyseessä oleva yhtiö käyttää väärin määräävää asemaansa ainoastaan hyödyntämällä sille myönnettyjä yksinoikeuksia (...) tai silloin, kun nämä oikeudet ovat omiaan luomaan tilanteen, jossa yritys syyllistyy väärinkäytöksiin⁽¹⁾.

(38) Tässäkin tapauksessa on kyseessä sama tilanne. Sääntö, jonka mukaan aikaisempi yhtiö tarjoaa väliaikaista työvoimaa yksioikeusjärjestelmän mukaisesti siirtymäkauden aikana, on 90 artiklan 1 kohdan sekä 86 artiklan vastainen valtion toimenpide, sillä se asettaa aikaisemman yhtiön asemaan, jossa se voi aiheettomasti hyötyä johdanto-osan 30 kappaleessa esitetystä eduista.

2.3.4 *Alihankintana suoritettavien palvelujen markkinat (lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohta)*

(39) Lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdan mukaan niitä palveluja, jotka aikaisempi satamayhtiö tarjoaa alihankintana, paljon työvoimaa vaativat palvelut mukaan lukien, ei koske kielto, josta säädetään lain N:o 1369/60 1 artiklassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aikaisemmalla yhtiöllä on, laissa N:o 84/94 sekä laissa N:o 1396/60 sille myönnettujen yksinoikeuksien vuoksi, monopoliasema alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinoilla.

(40) Lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta johtuva tilanne on perustamissopimuksen 86 artiklan vastainen.

(41) Sen mukaisesti mitä 2.3.3 jaksossa sanotaan väliaikaisen työvoiman markkinoista voidaan olla vakuuttuneita siitä, että aikaisempi yhtiö on käyttänyt väärin määräävää asemaansa alihankintana suoritettavien satamapalvelujen markkinoilla. Aikaisempi yhtiö ei ole ainoastaan monopoliasemassa alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinoilla vaan toimii myös entistä laajemmilla satamapalvelujen markkinoilla. Se on siis kilpailijoidensa ainoa palvelujen tarjoaja.

Tämä antaa sille mahdollisuuden käyttää väärin määräävää asemaansa, kuten todetaan vastaavasti 2.3.1 jaksossa.

(42) Vastaavasti 2.3.3 jaksossa esitetyistä päätelmistä seuraa se, että lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdassa mainittu sääntö, jonka mukaan aikaisemman yhtiön alihankintana tarjoamia paljon työvoimaa vaativia palveluja ei koske lain N:o 1369/60 i artiklassa tarkoitettu kielto, on 90 artiklan 1 kohdan sekä 86 artiklan vastainen valtion toimenpide.

(43) ANCIPin mukaan komissio erehtyy tulkinnassaan. Lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdasta ei siten seuraa, että aikaisemmalle satamayhtiölle voitaisiin myöntää monopoliasema alihankintana suoritettavien ja paljon työvoimaa vaativien palvelujen markkinoilla, vaan sille voidaan myöntää ainoastaan monopoliasema väliaikaisen työvoiman tarjoamisen markkinoilla. Yhtymättä täysin ANCIPin kantaan on todettava, että sellainen valtion toimenpide, jolla olisi ANCIPin mainitsema vaikutus, olisi myös 90 artiklan 1 kohdan sekä 86 artiklan vastainen valtion toimenpide, 2.3.1 ja 2.3.3 jaksossa esitettyjen päätelmien mukaisesti.

(44) Vastauksessaan 7 päivänä heinäkuuta 1997 Italian hallitus ilmoitti komissiolle, että lain N:o 84/94 17 artiklan 3 kohdan kumoaminen oli sen mielestä aiheellista. Italian hallitus ei kuitenkaan ilmoittanut, minkä ajan kuluessa se aikoo toteuttaa tämän toimenpiteen, eikä myöskään sitä, miten se aikoo määritellä käsitteen "paljon työvoimaa vaativa". Tämänkaltaisen lainsäädännöllisen muutoksen merkitystä olisi arvioitava sen täytäntöönpanohetkellä.

2.4 Perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohta

(45) Italian viranomaiset eivät vedonneet EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa määrättyyn poikkeukseen oikeuttaakseen sen, että yhdelle tai useammalle yritykselle myönnettiin lupa poiketa lain N:o 1369/60 1 artiklasta ja että ainoastaan aikaisemmalle yhtiölle myönnettiin lupa poiketa lain N:o 1369/60 1 artiklasta siirtymäkauden aikana ja että aikaisemmalle yhtiölle myönnettiin vapautus kiellosta tarjota paljon työvoimaa vaativia tehtäviä alihankintana.

(46) Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen on otettava huomioon Genovan satamaa koskevassa tuomiossa, että tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjan osista (...) tai huomautuksista ei ilmene, että satamapalveluihin liittyy sellainen yleinen taloudellinen etu, jolla olisi erityispiirteitä verrattuna muihin taloudellisen toiminnan aloihin⁽²⁾.

⁽¹⁾ 16–17 kohta.

⁽²⁾ 27 kohta.

- (47) Jos väliaikaisen työvoiman tarjonta satamapalvelujen tai alihankintana suoritettavien satamapalvelujen suorittamiseen on luonteeltaan julkista palvelua, kilpailusääntöjen noudattaminen ei tässä tapauksessa estä erityisen julkisen palvelun tehtävän antamista satamayhtiölle.
- (48) Perustamissopimuksen 90 artiklan 2 artiklassa tarkoitettu poikkeus ei siten ole sovellettavissa.

PÄÄTELMÄT

Edellä olevasta seuraa se, että 2.3.1, 2.3.3 ja 2.3.4 jaksossa tarkasteltu valtiollinen toimenpide on EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan vastainen yhdessä 86 artiklan kanssa.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Seuraavat säännökset, jotka sisältyvät Italian lakiin N:o 84/94, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna lailla N:o 647/96, jäljempänä 'laki N:o 84/94', ovat perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan kuin myös 86 artiklan vastaisia:

- a) säännös, että satamaviranomaisen on kannustettava vapaaehtoisen konsortion perustamista niiden yritysten kesken, joilla on lupa satamapalvelujen tarjoamiseen, jotta voitaisiin paremmin varautua ennakoimattomiin työvoiman kysynnän vaihteluihin, ja että viranomaisen on tässä tarkoituksessa annettava yhdelle tai useammalle konsortion yritykselle lupa tarjota työvoimapalveluja muille konsortion yrityksille edellyttäen, että

yrityksillä on asianmukaista työvoimaa ja omia voimavaroja ja erityistä pätevyyttä satamapalvelujen tarjoamiseen sekä lain N:o 84/94 mukaisesta rationalisointi- ja toiminnanmuuntamisprosessista aiheutuva ylimääräistä henkilöstökapasiteettia (17 artiklan 1 kohdan a alakohhta).

- b) säännös, että konsortion tai välittäjän, jonka luomista väliaikaisen työvoiman tarjoamisen järjestäminen jokaisessa Italian satamassa edellyttää, perustamiseen saakka alin N:o 84/94 21 artiklan b kohdassa tarkoitettu yritys, eli aikaisempi satamayhtiö, tarjoaa monopolijärjestelmän mukaisesti muille satamayrityksille väliaikaista työvoimaa (17 artiklan 2 kohta).
- c) säännös, että aikaisempi yritys tarjoaa muille satamayrityksille monopolijärjestelmän mukaisesti alihankintana suoritettavia palveluja, mukaan lukien paljon työvoimaa vaativat palvelut (17 artiklan 3 kohta).

2 artikla

Italian on lopetettava 1 artiklassa mainitut rikkomukset ja ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteuttamansa toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 21 päivänä lokakuuta 1997.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 21 päivänä lokakuuta 1997,

**EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti luotsausmaksuista
Genovan satamassa**

(Ainoastaan italianteksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(97/745/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 90 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon yhtiön Tourship 21 päivänä kesäkuuta 1994 tekemän valituksen, joka koskee luotsausmaksujen alennusjärjestelmää Genovan satamassa ja joka peruutettiin 8 päivänä heinäkuuta 1997,

on antanut Italian viranomaisille, Genovan sataman luotsiyhteisölle (Corpo del piloti del porto di Genova), Tirrenialle, Viamare di Navigazione, Navarmalle ja Tourshipille mahdollisuuden esittää huomautuksensa komission väitetedoksiannosta, joka koskee luotsausmaksujen alennusjärjestelmää Genovan satamassa,

sekä katsoo seuraavaa:

maksut, jotka merkitsisivät eri maksujen perimistä eri laivayhtiöiltä sen mukaan, liikennöivätkö ne jäsenvaltioiden satamien vaiko kansallisten satamien välillä.

Tourship, entinen Corsica Ferries, pyysi 26 päivänä toukokuuta 1994 Genovan sataman luotsiyhteisöltä, että siihen sovellettaisiin kabotaasia harjoittaville aluksille myönnettyjä alennuksia mainitun tuomion nojalla. Luotsiyhteisö ilmoitti 1 päivänä kesäkuuta 1994 Tourshipille, että sen oli noudatettava kaupparenkulusta vastaavan ministeriön julkaisemia luotsausmaksuja. Koska ministeriö ei kuitenkaan siihen mennessä ollut julkaissut uusia maksutariffeja, luotsiyhteisön oli selvellettävä yhteisöjen tuomioistuimen vastustamia luotsausmaksuja.

Tourship teki 21 päivänä kesäkuuta 1994 valituksen komissiolle mainitun tuomion kohteena olleesta luotsausmaksujen alennusjärjestelmästä Genovan satamassa.

ASIASELOSTUS

Tämä menettely koskee luotsausmaksujen alennusjärjestelmää Genovan satamassa.

Kyseessä oleva valtion toimenpide

- (1) Genovan tuomioistuimen Corsica Ferriesin ja luotsiyhteisön välisessä riita-asiassa esittämien useiden ennakkoratkaisupyyntöjen vuoksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuin antoi asiassa C-18/93, Corsica Ferries, 17 päivänä toukokuuta 1994 tuomion⁽¹⁾, joka koski luotsausmaksuja Genovan satamassa. Yhteisön tuomioistuin katsoi, että siinä määrin kuin jäsenvaltioiden väliseen kauppaan aiheutuu vaikutusta, perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa ja 86 artiklassa, kielletään kansallista viranomaista hyväksymästä yrityksen, jolla on yksinoikeus pakollisten luotsauspalvelujen tarjoamiseen merkittävässä osassa yhteismarkkinoita, vahvistamat

Uudet tariffit julkaistiin 5 päivänä lokakuuta 1994 kiertokirjeessä n:o 5203904. Italian merilain 91 artiklan mukaisesti kaupparenkulusta vastaava ministeri hyväksyy luotsausmaksut kuultuaan asianomaisia ammattijärjestöjä. Luotsausmaksut tulevat voimaan jokaisessa satamassa toimivaltaisen satamaviranomaisen päätöksellä (decreto). Genovan satamassa mainittu kiertokirje pantiin täytäntöön 12 päivänä lokakuuta 1994 tehdyllä satamaviranomaisen päätöksellä 17/94.

Kyseisen päätöksen 1 artiklassa vahvistetaan perusmaksu, joka on laskettu aluksen bruttorekisteröinnin mukaan.

Päätöksen 4 artiklassa vahvistetaan, että luotsausmaksun korotukset tavanomaisen työajan ja työpäivien ulkopuolella suoritetuista luotsauspalveluista ovat 40 – 50 prosenttia perusmaksusta.

Päätöksen 10 artiklassa säädetään seuraavasta luotsausmaksujen alennusjärjestelmästä:

⁽¹⁾ Kok. 1994, s. I-1783

- 65 prosentin alennus luotsauksesta perittävästä perusmaksusta myönnetään laivayhtiöille, joiden matkustaja-alukset liikennöivät säännöllisen aikataulun ja reitin mukaisesti ja käyvät satamassa säännöllisesti vähintään kolme kertaa päivässä.
- 50 prosentin alennus luotsauksesta perittävästä perusmaksusta myönnetään laivayhtiöille, joiden matkustaja-alukset liikennöivät säännöllisen aikataulun ja reitin mukaan ja käyvät satamassa säännöllisesti vähintään neljä kertaa viikossa.
- Laivayhtiöille, jotka käyvät satamassa neljännesvuosittain, lasketaan maksut seuraavasti:
 - 1 – 3 käyntiä: 100 prosenttia perusmaksusta
 - 4 – 10 käyntiä: 95 prosenttia perusmaksusta
 - 11 – 20 käyntiä: 85 prosenttia perusmaksusta
 - yli 20 käyntiä: 80 prosenttia perusmaksusta.

Satamassa käynnillä tarkoitetaan kiertokirjeen mukaan saapumista satamaan ja sieltä lähtemistä.

Uudet loutsausmaksutariffit julkaistiin 4 päivänä syyskuuta 1996 kiertokirjeessä n:o 5203359. Genovan satamassa mainittu kiertokirje pantiin täytäntöön 9 päivänä syyskuuta 1996 tehdyllä sata-maviranomaisen päätöksellä 19/96.

Kyseisen päätöksen 1 artiklassa vahvistetaan perusmaksu, joka on laskettu aluksen bruttorekisteriton-nien perusteella. Käytössä on kolme erilaista perusmaksua sen mukaan, onko kysymys öljyä kuljetta-vasta säiliöaluksesta, jossa on yksi tai useampi lasti-säiliö, vai muunlaisesta aluksesta. Päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan luotsausmaksut enintään 2 000 bruttorekisteritonnin aluksille, joita luotsataan radioteitse, ja aluksille, joilla on 2 päivänä syyskuuta 1996 tehdyn ministeriön päätöksen⁽¹⁾ nojalla lupa radioteitse tapahtuvaan luotsaukseen lähettäessä Porto Vecchion sata-masta.

Päätöksen 5 artiklassa vahvistetaan, että luotsausmaksun korotus tavanomaisen työajan ja työpäivien ulkopuolella suoritetuista luotsaustehtävistä on 40 – 100 prosenttia perusmaksusta.

Päätöksen 10 artiklassa säädetään seuraavasta luotsausmaksujen alennusjärjestelmästä:

- 65 prosentin alennus luotsauksesta perittävästä perusmaksusta myönnetään laivayhtiöille, joiden matkustaja-alukset liikennöivät säännöl-

lisen aikataulun ja reitin mukaan ja käyvät sata-massa säännöllisesti vähintään neljä kertaa viikossa.

- Laivayhtiöille, jotka käyvät satamassa neljännesvuosittain lasketaan maksut seuraavasti:

- 1 – 3 käyntiä: 100 prosenttia perusmaksusta
- 4 – 10 käyntiä: 95 prosenttia perusmaksusta
- 11 – 20 käyntiä: 85 prosenttia perusmaksusta
- yli 20 käyntiä: 80 prosenttia perusmaksusta.

Kyseessä olevat yritykset ja palvelut

- (2) Genovan sataman luotsiyhteisö on ammattialan järjestö, johon kuuluu 21 Genovan satamassa toimivaa luotsia. Yhteisö harjoittaa jäsentensä väli-tyksellä liiketoimintaa, eli tarjoaa luotsauspalveluja. Viranomaiset ovat myöntäneet sille yksinoikeuden tarjota pakollisia luotsauspalveluja Genovan sata-massa.
- (3) Tourship Italia, entinen Corsica Ferries, on Italian lainsäädännön mukainen laivayhtiö, jonka kaksi lauttaa liikennöi säännöllisesti Genovan ja Korsikan välillä. Kesäkuusta 1997 Tourship on tarjonnut myös pikayhteyden. Se on saanut luvan Genovan satamassa sijaitsevan laiturin käyttöön.
- (4) Tierrenia di Navigazione on yritys, joka kuuluu 99-prosenttisesti Societa Finanziaria Marittima Finmaren määräysvaltaan, joka puolestaan kuuluu IRI:n määräysvaltaan (julkinen holding-yhtiö). Se tarjoaa pääasiassa Sisiliaan ja Saridiniaan suuntau-tuvia lautta- ja tavaraliikennepalveluja.
- Viamare di Navigazione (sulautunut 18 päivänä joulukuuta 1996 Italia di Navigazioneen) kuuluu 99-prosenttisesti Societa Finanziaria Marittima Finmaren määräysvaltaan, joka puolestaan kuuluu IRI:n määräysvaltaan. Italia di Navigazioneella on liikenteessä kuusi konttialusta.
- Navarma on yritys, joka erikoistunut matkustajien ja ajoneuvojen kuljettamiseen lautoilla Elban, Korsikan ja Sardinian saarille.
- (5) Luotsauspalvelut Italian satamissa ovat satamahal-linnosta vastaavan viranomaisen valvontaan kuuluvia satamapalveluja. Näitä palveluja säännel-lään Codice della navigazione -lailla (86 – 100 artikla) ja lain täytäntöönpanoasetuksella (93 – 137 artikla). Yleensä luotsin käyttö on vapaaehtoista, mutta tasavallan presidentin asetuksella voidaan määrätä satamiin luotsinkäyttövelvollisuus. Lähes

(¹) Kyseistä päätöstä kuvataan johdanto-osan kappaleessa 5.

kaikissa Italian satamissa on luotsinkäyttövelvollisuus. Genovan satamassa luotsinkäyttövelvollisuudesta säädettiin 30 päivänä joulukuuta 1992 tehdyllä liikenne- ja merenkulkuministerin päätöksellä. Luotsinkäyttövelvollisuus vahvistettiin 2 päivänä syyskuuta 1996 tehdyssä päätöksessä.

Mainitussa liikenne- ja merenkulkuministerin päätöksessä säädetään mahdollisuudesta käyttää tietyn edellytyksin radioteitse tapahtuvaa luotsausta lähdeittäessä määrätystä osasta Porto Vecchion satamaa.

Codice della navigazione -lain 86 artiklan mukaan luotsiyhteisö, joka on oikeushenkilö, perustetaan presidentin asetuksella satamiin tai muihin laivojen käyttämiin väyliin, joissa on todettu luotsauspalvelujen tarve.

Kussakin satamassa luotsiyhteisö ja varustamo edustavan aluksen päällikkö tekevät sopimuksen luotsauspalvelujen suorittamisesta maksua vastaan. Tämän perusteella yhteisöön kuuluva luotsi avustaa aluksen päällikköä saavuttaessa satamaan, liikuttaessa siellä tai lähdeittäessä sieltä sekä ankkuroitaessa tai kiinnitettäessä alusta laituriin tai irrottaututtaessa laiturista. Varustamo ottaa yhteyttä luotsiasemaan, joka nimeää palvelut suorittavan luotsin.

KOMISSION ARVIO

Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohta

- (6) Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltioilla on velvoite olla toteuttamatta tai pitämättä voimassa toimenpidettä, joka koskee julkisia yrityksiä taikka yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia, ja joka on ristiriidassa perustamissopimusten määräysten kanssa.

Yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitussa tuomiossaan, että Genovan sataman luotsiyhteisö on yritys, jolle julkiset viranomaiset ovat myöntäneet yksinoikeuden tarjota pakollisia luotsauspalveluja Genovan satamassa. Tuomioistuin vahvisti myös, että silloin kun jäsenvaltio hyväksyy luotsausmaksut, kysymys on 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtion toimenpiteestä.

Italian liikenne- ja merenkulkuministeri teki 2 päivänä syyskuuta 1996 päätöksen, jossa vahvistetaan luotsinkäyttövelvollisuus. Liikenne- ja merenkulkuministerin kiertokirjeessä 5203359 hyväksytään Italian satamissa sovellettavat luotsausmaksut. Genovan satamassa tämä kiertokirje on pantu täytäntöön 9 päivänä syyskuuta 1996 tehdyllä Genovan satamaviranomaisen päätöksellä. Näiden luotsausmaksujen hyväksyminen on siten 90 artiklan 1 kohdassa ja tuomioistuimen asiassa

C-18/93, Corsica Ferries, annetussa tuomiossa tarkoitettu valtion toimenpide.

Perustamissopimuksen 86 artikla

Asian kannalta merkitykselliset markkinat

- (7) Asian kannalta merkitykselliset markkinat ovat Genovan sataman luotsauspalvelujen markkinat (Corsica Ferries⁽¹⁾).

Yhteisön sisäiset meriliikenteen reitit muodostavat lähellä olevat, mutta erilliset markkinat, joihin luotsiyhteisön toiminta luotsauspalvelujen alalla vaikuttaa.

Määrävä asema

- (8) Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan laillisesta monopolista yhteismarkkinoiden merkittäväällä osalla hyötyvällä yrityksellä voidaan katsoa olevan perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määrävä asema (asiassa C-41/90, Höfner, 23 päivänä huhtikuuta 1991 annettu tuomio⁽²⁾, asiassa C-260/89, ERT, 18 päivänä kesäkuuta 1991 annettu tuomio⁽³⁾ ja asiassa C-179/90, Porto di Genova, 10 päivänä joulukuuta 1991 annettu tuomio⁽⁴⁾).

Genovan sataman luotsiyhteisö on EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yritys, jolla on Codice della navigazione -lain 96 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden perusteella määrävä asema luotsauspalvelujen tarjoajana Genovan satamassa.

Yhteismarkkinoiden merkittävä osa

- (9) Ottaen huomioon erityisesti liikennöintitiheyden tässä satamassa ja sen merkityksen, joka sillä on kaikkeen vesitse tapahtuvaan tuontiin ja vientiin kyseisessä jäsenvaltiossa, näitä markkinoita voidaan pitää merkittävänä osana yhteismarkkinoita (asia Porto di Genova).

Määrävän aseman väärinkäyttö

- (10) Liikenne- ja merenkulkuministerin 4 päivänä syyskuuta 1996 annetulla kiertokirjeellä 5203359 vahvistetaan luotsausmaksujen alennusjärjestelmän perusteella eri laivayhtiöihin sovellettavan eri edellytyksiä samojen palvelujen suhteen, jotka koskevat saapumista satamaan, siellä liikkumista ja sieltä lähtemistä. Tämä merkitsee sitä, että näille yhtiöille aiheutuu kilpailuhaitta.

a) Eriarvoiset edellytykset

- (11) Kyseessä oleva alennusjärjestelmä perustuu viikottaisten käyntien määrään. Seuraavassa taulukossa esitetään näistä alennuksista hyötyvät varustamot.

⁽¹⁾ Kok. 1994, s. I-1783, 41 kohta.

⁽²⁾ Kok. 1991, s. I-1979.

⁽³⁾ Kok. 1991, s. I-2925.

⁽⁴⁾ Kok. 1991, s. I-5889.

Yhtiö	Nykyinen alennus	15.9.96 asti sovellettu alennus	5.10.94 asti sovellettu (keskimääräinen) alennus	(Lippu)
Tirrenia	65 %	65 %	65 %	(Italia)
Tourship ⁽¹⁾	65 %	50 %	0 %	(Panama)
Navarma	65 %	50 %	44 %	(Italia)
Viamare di Navigazione ⁽²⁾	65 %	50 %	65 %	(Italia)
Muut säännöllisesti liikennöivät laivayhtiöt	5 – 20 %	5 – 20 %	lipun mukaan	

⁽¹⁾ Ainoastaan heinäkuusta kesäkuuhun.

⁽²⁾ Nykyisin Italia di Navigazione.

Näiden eri luotsausmaksujen vertailusta ilmenee tiettyä yhdenmukaisuutta alennuksista hyötyvien osalta. Tirrenia saa 65 prosentin alennuksen käytössä olevasta maksusta riippumatta.

b) Samanarvoiset palvelut

- (12) Genovan satamaan saapumista, siellä liikkumista ja sieltä lähtemistä koskevat luotsauspalvelut ovat samanlaisia jokaisen alustyyppin osalta (koko, vetoisuus ja kantavuus). Sillä seikalla ei ole vaikutusta luotsauspalvelujen tarjoamiseen, minkä laivayhtiön alus on kysymyksessä.

Tältä osin Italian viranomaiset esittivät vastauksessaan viralliseen ilmoitukseen, että aluksen koko, kuljetettavan tavarantoimen laatu ja hinaajien käyttö ovat tekijöitä, jotka aiheuttavat eroja luotsauspalveluihin alusten välillä. Satamassa käyntien määrä on kuitenkin tärkein tekijä palvelujen tarjoamisen osalta, sillä sellaisten alusten päälliköt tarvitsevat vain vähän luotsauspalveluja, jotka käyvät kyseessä olevassa satamassa säännöllisesti.

Komissio katsoo, että Italian viranomaisten mainitsema seikat vaikuttavat luotsauspalvelujen tarjoamiseen. Tästä syystä luotsausmaksuissa näistä seikoista otetaan huomioon erityisesti aluksen koko ja öljyä kuljettavat säiliöalukset erotellaan muista aluksista. Mahdollinen hinaajan käyttäminen voi myös vaikuttaa luotsauspalvelujen suorittamiseen, vaikka onkin selvää, että valituksen kohteena olevat alennukset eivät perustu tähän. Rajoitettuja palveluja koskevaa perustetta käsitellään yksityiskohtaisesti johdanto-osan kappaleessa 19.

c) Vaikutus kilpailuun

- (13) Genovan ja Bastian välisen reitin kaltaisella linjalla, jolla kilpailevat muun muassa Tourship, Moby

Lines (Navarma) ja Tirrenia, nämä yhtiöt saavat huomattavia alennuksia luotsausmaksuista samoista luotsiyhteisön tarjoamista palveluista. Tämä merkitsee kilpailuhaittaa kaikille muille tällä reitillä jo liikennöiville yhtiöille tai yhtiöille, jotka haluavat aloittaa liikennöinnin.

- (14) Italian viranoamiset ovat perustelleet tällaisen järjestelmän käyttöönottoa mittakaavaeduilla, jotka toteuttavat ensisijaisesti suunnittelun ja luotsien työnjaon alueella ja toiseksi sen seikan kautta, että nämä lautat tarvitsevat vain vähäisiä luotsauspalveluja.

Suunnitteluun liittyvät mittakaavaedut

Italian viranomaisten mukaan suunnittelun alueella voitaisiin toteuttaa merkittäviä mittakaavaetuja. Linjaliikenteen alukset toimittavat neljännesvuositain tulevat aikataulunsa luotsiyhteisölle. Yhteisö voi siten arvioida tarvittavien luotsauspalvelujen määrän, työvuoroa kohden tarvittavien luotsien vähimmäismäärän ja tarvittavien työtuntien määrän. Nämä ennakkotiedot mahdollistavat luotsien työllistämisen parhaalla mahdollisella tavalla siten, että päivystysaikaa vähennetään minimiin. Ne alukset, jotka eivät liikennöi säännöllisen etukäteen vahvistetun aikataulun mukaan, edellyttävät, että luotsiyhteisöllä on oltava käytössä enemmän luotseja tai että nämä päivystävät mahdollisen luotsaustarpeen varalta.

Luotsien toiminta koostuu pääasiassa alusten koodinoinnista/organisoinnista ja aluksesta käsin tai radioteitse tapahtuvasta luotsaamisesta. Niiden alusten osalta, jotka eivät harjoita linjaliikennettä, ensin mainittu palvelu vei 65 prosenttia luotsien ajasta, kun taas kolme päivittäistä satamakäyntiä tekevän aluksen osalta tähän ei kulu aikaa juuri lainkaan.

Kahdessa komission tiedonsaantipyyntöihin (kirjeet 6 päivältä marraskuuta 1995 ja 22 päivältä helmikuuta 1996 päivätyt kirjeet) viimeksi lähettämässään vastauksessa Italian viranomaiset ovat ehdottaneet kahta jäljempänä esitettyä laskutapaa mittakaavatuojen selvittämiseksi.

Ensimmäinen laskutapa: kirje 6 päivältä marraskuuta 1995

- (15) Luotsiaseman vuotuinen liikevaihto, johon luotsien tulot perustuvat, on vuodesta 1973 määritelty seuraavan kaavan mukaan:

$$F = C + n/32 \times Q_b \times N \times 12$$

jossa

F on luotsiaseman vuotuinen liikevaihto,

C on palvelukulut (yleiset ja hallinnolliset kulut, korjaukset jne.),

n on työtuntien määrä luotsia kohden viikossa, 32 on lainmukainen työtuntien määrä luotsia kohden viikossa,

Q_b on perusosuus

$$Q_b = E_b \times (100 + K_t)/100,$$

jossa

E_b vastaa valtion takaamaa Italian satamissa toimivien luotsien vähimmäistuloa

K_t mittaa kunkin sataman erityispiirteitä (¹⁾)

N on luotsien määrä

Liikevaihto (F) on luotsipalvelujen tarjoamisesta aiheutuneiden eri kulujen summa (yleiset kulut, korjaukset ja työvoimakustannukset).

Italian viranomaisten mukaan palvelukulut (C) olisivat vähäisemmät, jos otettaisiin huomioon ainoastaan linjaliikenne, jota edellyttää vähemmän suunnittelua:

Vain linjaliikenteelle tarjotuista palveluista koitua kustannusetu

	Nykyisen liikenteen aiheuttamat kustannukset yhteensä	Linjaliikenteen aiheuttamat kustannukset	Huomautuksia
Yleiset kulut	424	117	vähentäminen kolmesta yhteen luotsiasemaan
Hallintokulut	269	67	koneellistuminen — neljästä yhteen työntekijään
Sekalaiset kulut	341	170	
Viestintäkulut	329	72	viestintäkulujen vähentäminen
Merenkulkuun liittyvät kulut			
Henkilöstökulut	1 274	398	henkilöstön vähentäminen
Korjaus, kulutus	668	334	korjausten vähentäminen
Yhteensä	3 306	1 158	eli 65 %:n kustannuslasku

Kerroin (K), joka mittaa sataman erityispiirteitä, pieneni 12 prosenttia, koska satamassa ei enää tarvittaisi ympärivuorokautista palvelua eikä laivan seisonta-aikaa koskevia palveluja.

Työtuntien määrä luotsia kohden viikossa (n) väheni 12 prosenttia, koska satama toimisi vain kauppasatamana.

Vuotuinen liikevaihto (F) olisi yhteensä 4 005 miljoonaa Italian liiraa 7 954 miljoonan liiran sijaan, mikä merkitsee 50 prosentin laskua.

Nämä 50 prosenttia jakautuisivat seuraavasti:

— 80 prosenttia liikenteestä saa 65 prosentin alennuksen

— 20 prosenttia liikenteestä saa 15 prosentin alennuksen.

- (16) Italian viranomaisten laskelman lähtökohta on virheellinen. Jotta voitaisiin erottaa liikenteen luon-

(¹) K-kerroin perustuu luotsien aikatauluihin, työtaakkaan, luotsattujen alusten tonnilukuun, yötyön osuuteen, sääolosuhteisiin ja muiden satamapalvelujen puuttumiseen tai niiden puutteellisuuteen.

teesta (säännöllinen/epäsäännöllinen) johtuvat kulut, lasku on tehtävä sataman vakiintuneen liikenteen perusteella, eikä pelkästään poistamalla nykyisen epäsäännöllisen liikenteen osuus. Tästä syystä esitetty kustannusten lasku selittyy suurelta osin vähäisemmällä liikenteellä, eikä niinkään liikennetyypin muuttumisella (linjaliikenne / muu kuin linjaliikenne). Ainoastaan hallinto- ja viestintäkustannukset voisivat tuottaa mittakaavaetuja verrattaessa linjaliikennettä ja muuta kuin linjaliikennettä. Tämä säästö olisi enintään 14 prosentin suuruusluokkaa (hallinto- ja viestintäkulojen vähentäminen kaikista kustannuksista) eikä 65 prosenttia. Kokonaissäästö edellä esitettyä kaavaa käyttäen olisi siis 15–20 prosenttia.

On mielenkiintoista huomata, että laskelmassa verrataan toisiinsa linjaliikenteen ja muun kuin linjaliikenteen matkustajaliikennettä eikä tietyn viikoittaisen satamassakäyntien määrän tekevien alusten liikennettä muitten alusten liikenteeseen. Jos siis edellä esitettyjen laskelmien mukaiset 50 prosenttia perustuisivat Italian viranomaisten määrittelemiin mittakaavaetuihin, vastaavaa alennusta olisi sovellettava linjaliikenteen matkustajaliikenteeseen kokonaisuudessaan.

Eniten ja vähiten liikennöityinä aikoina toteutetun toiminnan vaikutus on jo osittain otettu huomioon korotuksissa, jotka koskevat tavanomaisten työtuntien ja työpäivien ulkopuolella tarjottuja palveluja.

*Toinen laskutapa: kiinteiden kulujen poistaminen.
Tor vergata -yliopiston tutkimus (kirje 22 päivältä helmikuuta 1996)*

- (17) Tämän Italian viranomaisten esittämän tutkimuksen tarkoituksena on osoittaa, että luotsauspalvelujen tarjoamisesta Tirrenialle aiheutuvat kustannukset ovat alhaisemmat kuin palvelujen tarjoamisesta neljälle muulle linjaliikennettä harjoittavalle yhtiölle aiheutuvat kustannukset. Tutkimuksessa verrataan näin ollen palvelujen tarjoamisesta Tirrenialle ja toisaalta neljälle muulle yhtiölle keskimäärin aiheutuneita kustannuksia. Näiden palvelujen tarjoamisesta aiheutuvien keskimääräisten kustannusten erotus merkitsee toteutuneita mittakaavaetuja. Päivittäiset palvelukustannukset ovat Tirrenian ja neljän muun linjaliikennettä harjoittavan yhtiön osalta (GNV, Navarma, Compagnie Tunisienne de Navigation ja Tourship (entinen Corsica Ferries) seuraavat:

Olettamukset:

Tirrenian ja neljän muun edellä mainitun yhtiön osuus tarjotuista luotsauspalveluista on 28,62 prosenttia.

Näiden viiden yhtiön liikennöinnin kuukausittainen perusosuus (taattu vähimmäistulo) on näin ollen 28,62 prosenttia kunkin luotsin saamista tuloksista ($Q_b \times 28,62\%$).

Tirrenia käy satamassa keskimäärin 13 kertaa päivässä, neljä muuta yhtiötä käyvät satamassa yhteensä noin yhdeksän kertaa.

Muita linjaliikennettä Genovan satamaan harjoittavia yhtiöitä (noin 25) ei ole otettu huomioon tarkastelussa.

Päivittäiset palvelukustannukset (CU) kyseisille viidelle yhtiölle tarjotuista palveluista (28,62 % luotsiyhteisön toiminnasta) riippuvat yhteensä 21 luotsin päivittäisistä tuloista. ($Q_b \times 21/30$) tai laskukaava:

$$CU = Q_b \times 28,62\% \times 21/30$$

Tirrenialle suoritetuista palveluista aiheutuneet keskimääräiset päivittäiset kustannukset saadaan siten jakamalla luotsiyhteisön päivittäiset kustannukset päivittäisten satamassakäyntien määrällä (CU/13).

Näin ollen neljälle muulle yhtiölle suoritetuista palveluista aiheutuneet keskimääräiset päivittäiset kustannukset saadaan siis laskemalla CU/9, jossa 9 tarkoittaa päivittäisten käyntien määrää.

Jakolaskun tulos on siis toteutunut mittakaava-säästö.

- (18) Myös tässä tapauksessa päättely on virheellistä. Tällainen päättely merkitsi toisaalta, että kaikki 21 luotsia suorittaisivat luotsaustehtäviä koko ajan vain Tirrenialle. Toisaalta luotsauskustannuksia on arvioitava yhtä luotsaussuoritusta kohden eikä päivittäisten luotsausten kokonaisuutta kohden. Tällainen päättely olisi perusteltua, jos luotsiyhteisön suorittaisi ainoastaan yhden luotsauspalvelun Tirrenian 13 käyntiä kohden ja yhden yhdeksää muuta käyntiä kohden. Ei ole syytä katsoa, että yksi luotsaussuoritus Tirrenian alukselle eroaisi yhdestä palvelusuorituksesta Tourshipin alukselle. Jos tässä tutkimuksessa käytetty logiikka vietäisiin äärimmäisyyksiin, kaikkien muiden yhtiöiden luotsaamisesta aiheutuneet keskimääräiset yksikkökustannukset olisivat selkeästi pienemmät kuin Tirrenian alukset. Tirrenia olisi siten ainoa yhtiö, joka ei saisi alennuksia.

Tutkimus perustuu päivittäisten, kuukausittaisten tai vuosittaisten Genovan satamakäyntien määrän jakautumiseen. Tutkimuksen tekijän mukaan Tirrenia liikennöi muita säännöllisemmin sekä päivittäisellä että vuositasolla. Alennus myönnetään siis liikennöinnin säännöllisyyden kannustamiseksi.

Koska luotsinkäyttö on pakollista, tätä lähestymistapaa ei voida hyväksyä. On mahdollista, että vuorokauden tiheimmin ja vähiten liikennöityjen tuntien ja vuoden tiheimmin ja vähiten liikennöityjen kuukausien luotsausmaksut hinnoiteltaisiin eri tavoin, jotta voitaisiin ratkaista luotsauspalvelujen jakamisesta eniten liikennöityinä aikoina aiheutuvat ongelmat. Ei voida kuitenkaan katsoa, kuten tutkimuksessa väitetään, että Tirrenian harjoittama liikennöinti on "tavanomaista" ja muiden yhtiöiden liikennöinti merkitsisi liikennöintihuippujen syntymistä. Samalla tavoin kuin edellisessä selityksessä, linjaliikenteen ja muun kuin linjaliikenteen erilaista hinnoittelua voitaisiin perustella suunniteluun liittyvillä mittakaavaeduilla.

Rajoitettu palvelutarve

- (19) Italian viranomaiset arvioivat, että neljä satamassakäyntiä viikossa tekevä laivayhtiö selviää rajoitetulla luotsauspalvelulla.

Komissio on teettänyt RH&H Consult -yhtiöllä tutkimuksen meriluotsauspalveluista EU:ssa (EU maritime piloting). Tämän tutkimuksen mukaan jäsenvaltiot lukuun ottamatta Italiaa myöntävät joko luotsauksesta vapauttavan todistuksen (kapteenille henkilökohtaisesti myönnetty lupa) tiettyjen satamassakäyntikertojen jälkeen tai vapauttavat luotsauksesta linjaliikenteen alukset. Luotsauksesta vapauttavan todistuksen myöntämiseen oikeuttavien satamassakäyntikertojen määrä vaihtelee jäsenvaltioittain ja satamittain 6-36 kerran välillä. Näissä jäsenvaltioissa katsotaan siis, että 6-36 kertaa vuodessa samassa satamassa käyvä aluksen päällikkö ei enää tarvitse luotsia. Tästä voidaan päätellä, että näin usein satamassa käyvät aluksen päälliköt tarvitsevat jäsenvaltiossa, jossa on luotsinkäyttövelvollisuus, vain hajoiteltuja luotsauspalveluja tai eivät lainkaan niitä. Samaan laivayhtiöön kuuluvien alusten on käytävä Genovan satamassa vähintään neljä kertaa viikossa (208 kertaa vuodessa) saadakseen tuntevan alennuksen. Alennukset myönnetään laivayhtiöittäin eikä aluksen päällikön perusteella. Uusi päällikkö sellaisessa yhtiössä, jolla on useampia aluksia, saa oikeuden alennukseen luotsauspalvelujen ollessa täysimääräiset. Alennukseen oikeuttavat käyntimäärät ovat huomattavasti korkeammat kuin muissa jäsenvaltioissa ottaen huomioon kyseessä olevien yhtiöiden alusten määrän, ei ole osoitettu Genovan satamaan saapumisen tai sieltä lähtemisen olevan erityisen vaikeaa.

Liikenne- ja merenkulkuministeriön 2 päivänä syyskuuta 1996 tekemässä päätöksessä säädetään,

että linjaliikenteessä yli 15 000 bruttorekisteritonni lautat, joilla on säännölliset reitit ja aikataulut, voivat käyttää luotsausta radioteitse, jos ne lähtevät tietyistä osasta Porto Vecchion satamaa ja jos ne eivät käytä hinaajapalveluja. Tämä edellyttää kuitenkin, että aluksen päällikkö osaa italiaa, ja että päällikkö on käynyt samanlaisella aluksella satamassa 10 kertaa luotsin ollessa aluksessa (satamaan saapuminen ja sieltä lähtö). Tätä mahdollisuutta voi hyödyntää kuitenkin ainoastaan saavuttaessa ja lähettäessä Porto Vecchion satamasta.

- (20) Italian viranomaisten esittämät eri tutkimukset eivät osoita, että luotsauspalvelujen tarjoamisesta näille neljälle yhtiölle, jotka saavat 65 prosentin alennuksen, koituisi mittakaavaetuja muihin Genovan satamassa käyviin aluksiin verrattuna. Tutkimukset osoittavat kuitenkin, että luotsauspalvelujen tarjoamisesta linjaliikenneyhtiöille aiheutuvat kustannukset ovat pienemmät kuin ne, joita aiheutuu palvelujen tarjoamisesta muille kuin linjayhtiöille. Luotsauspalvelujen tarjoamisesta linjaliikenneyhtiöille saadut kustannussäästöt eivät kuitenkaan muodosta 65 prosenttia palvelujen suorittamisen kustannuksista. Tämä osuus oli 6 päivänä marraskuuta 1995 tehdyn tutkimuksen mukaan korkeintaan 20 prosenttia. Nämä kustannussäästöt olisi siis jaettava tasapuolisesti kaikkien linjaliikenneyhtiöiden kesken, eikä niiden tulisi hyödyttää pelkästään neljää edellä mainittua yhtiötä.

Nykyisessä järjestelmässä siis sovelletaan eri laivayhtiöihin eri edellytyksiä samojen palvelujen osalta, jotka liittyvät satamaan saapumiseen, siellä liikkumiseen tai sieltä lähtemiseen. Tämä merkitsee kilpailuhaittoja näille yhtiöille.

- (21) Vastauksessaan viralliseen ilmoitukseen Italian viranomaiset esittivät, että jopa monopoliasemassa taloudellisella toimijalla on oltava mahdollisuus ottaa käyttöön kannustimia tärkeimpien asiakkaitensa osalta ja harjoittaa näin satamapalvelujen markkinointipolitiikkaa.

Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön⁽¹⁾ mukaan tavanomaiseksi katsottu liiketoiminta voi olla perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu väärinkäyttöä, jos sitä harjoittaa määräävässä asemassa oleva yritys.

Määräävässä asemassa olevan yrityksen toiminnassa esiintyvät eroavat kohtelut eri asiakkaiden välillä on perusteltava objektiivisesti.

Suuressa osassa harjoittamastaan laivaliikennöinnistä Genovan satamalla on maantieteellisen sijaintinsa ja siihen liittyvän liikenneverkon vuoksi luonnollinen monopoli, erityisesti matkustajaliikenteen

⁽¹⁾ Asia T-65/89, BPB Industries ja British Gypsum v. komissio, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 1.4.1993, Kok. 1993, s. II-389, 69 kohta.

teessä. Laivayhtiöiden on kuljettava Genovan sataman kautta halutessaan tarjota laivayhteyksiä Välimeren saariin (Korsika, Sisilia, Sardinia).

Laivayhtiöillä ei ole vaihtoehtoja. On epätodennäköistä, että laivayhtiö muuttaisi reittiään ja näin ollen vaihtaisi satamaa hyötyäkseen kilpailevan sataman edullisemmasta luotsaustarjouksesta. Luotsit eivät voi objektiivisten syiden puuttuessa suosia joitakin laivayhtiöitä toisten kustannuksella.

Objektiivisiksi syiksi voidaan katsoa esimerkiksi mittakaavaedut ja merenpohjan suojelu.

Muutoin merenpohjan suojelu ei ole näissä alennuksissa yhtenä perusteena kuten edellä selitetään, nämä mittakaavaedut ovat kyseessä olevassa tapauksessa vähäisiä eivätkä kata tietyille laivayhtiöille myönnettyjä 65 prosentin alennuksia.

Edellä esitetyistä syistä on perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitettua määräävän aseman väärinkäyttöä se, että luotsauspalveluja tarjoava yritys, joka soveltaa liikekumppaneihinsa eri edellytyksiä samojen palvelujen suorittamisesta ja aiheuttaa niille näin kilpailuhaitan.

Jäsenvaltio on tässä tapauksessa säädöksellä vahvistanut tällaisen menettelyn eli hyväksynyt luotsausmaksut virallisesti antamassaan kiertokirjeessä. Tämä valtion toimenpide rikkoo perustamissopimuksen 90 artiklaa ja 86 artiklan toisen kohdan c alakohdtaa.

Yhteisöjen tuomioistuin totesi Genovan sataman aikaisemmista luotsimaksuista, että jäsenvaltio rikkoo perustamissopimuksen 90 ja 86 artiklan määräyksiä sen hyväksyessä yrityksen vahvistamat maksut, jonka perusteella yritys voi perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla käyttää määräävää asemaansa väärin siten, että se soveltaa liikekumppaneihinsa eri edellytyksiä samanarvoisista palvelusuorituksista (asiassa Corsica Ferries annettu tuomio).

Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (22) Sovellettu alennusjärjestelmä rasittaa korkeina kuljetushintoina niitä yhtiöitä, jotka eivät voi hyötyä järjestelmästä. Satamamaksut ovat merkittävä menoerä laivayhtiön toimintakustannuksista.

Asiassa Corsica Ferries⁽¹⁾ antamassaan tuomiossa tuomioistuin selitti, että syrjivien toimenpiteiden

soveltamisen samanlaisiin palvelusuorituksiin "voi vaikuttaa kahden jäsenvaltion välillä liikennöiviin yrityksiin ja näin ollen jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

Perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohta

- (23) Vaikka Italian viranomaiset ovatkin osoittaneet, että luotsauspalvelut ovat julkisten palvelujen merkittävä osa, viranomaiset eivät ole vedonneet perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun poikkeukseen perustellakseen alennusjärjestelmän käyttöön ottamista ja ylläpitämistä. Lisäksi kilpailusääntöjen soveltaminen ei estä luotsauspalveluja tarjoaville yhtiöille kuuluvan erityistehtävän suorittamista, eli satama-alueella tapahtuvan liikenteen valvonnan ja turvallisuuden takaamista sekä merenpohjan suojelua.

Mainittu 90 artiklan 2 kohdan poikkeus ei siten ole sovellettavissa.

Päätelmä

Edellä esitetty huomioon ottaen komissio katsoo, että johdanto-osan 1 kappaleessa tarkoitettulla valtion toimenpiteellä rikotaan perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohtaa ja 86 artiklaa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Luotsausmaksujen alennusjärjestelmä Genovan satamassa, sellaisena kuin se on viimeksi vahvistettu 4 päivänä syyskuuta 1996 annetussa Italian liikenne- ja merenkulkuministeriön kiertokirjeessä 5203359, on toimenpide, joka ei sovellu EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan ja 86 artiklan määräyksiin.

2 artikla

Italian hallituksen on lopetettava 1 artiklassa selostettu rikkominen ja ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteuttamansa toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta.

⁽¹⁾ Kok. 1994, s. I-1783, 44 kohta.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 21 päivänä lokakuuta 1997.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen
